

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

kat.homp.

40140

Mag. St. Dr.

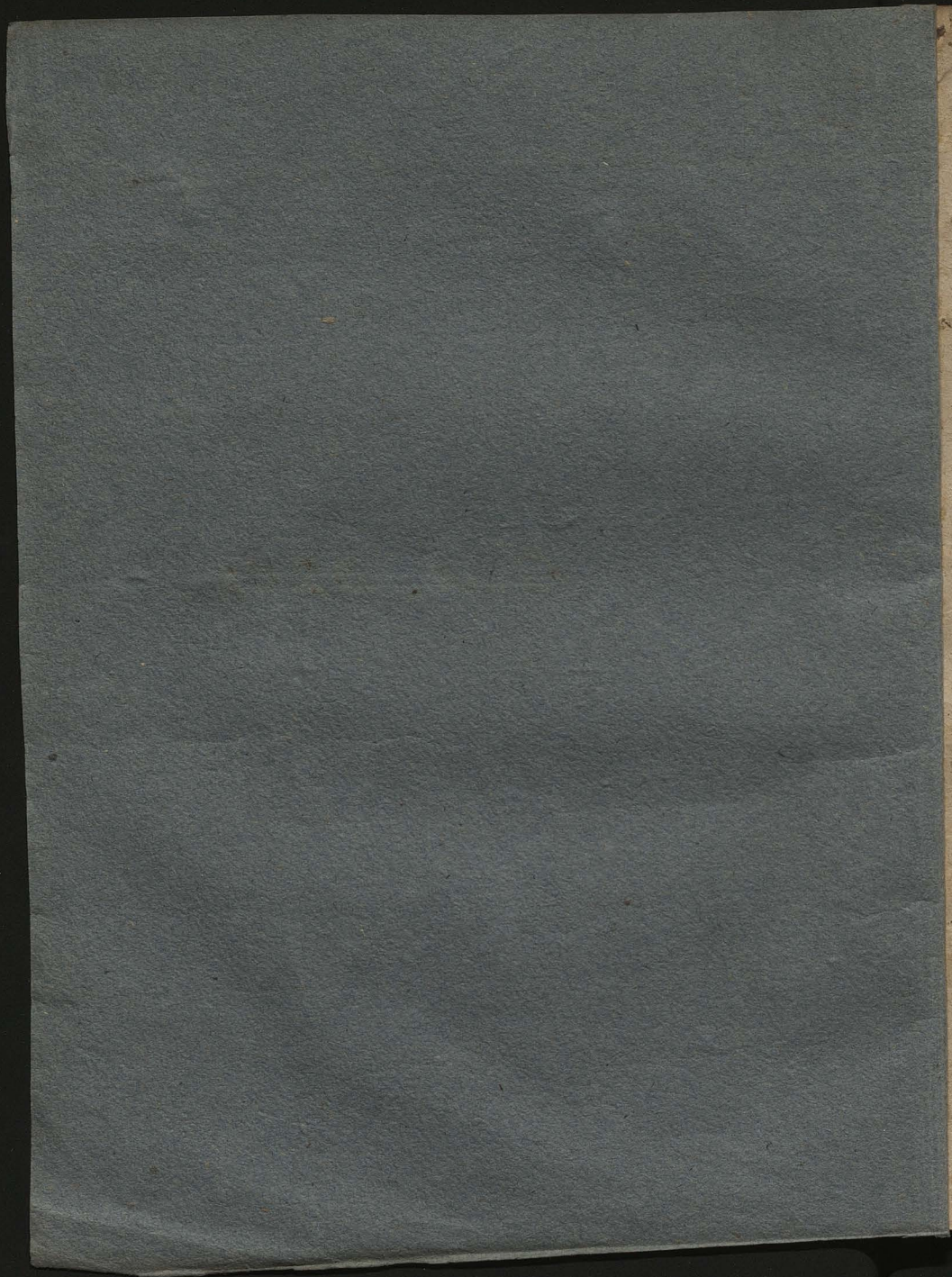
P

cutes.

Straty abawiennki 2 dzien
w dzien nadstozniowy Trojce
w Totunskim s. Jana koniula wypra-
wiona.

w Krak. w d. Kwart. Schetta 1643.

Teol. 6202.

STRZAŁY ZBAWIENNEY
DZIELNOŚC

W dzień Nadostoynieyszey

T R O Y C E,

Przy Po-święceniu na Biskupstwo

JASNIE WIELEBNEGO I^o M^{ci}

X. K A S P R A

Z DZIAŁYNIA

DZIAŁYNSKIEGO

Chełmińskiego, y Pomezáńskiego

BISKUPA

W Torunskim S. IANA Kościele

WYPRAWIONA.

Przez X. MACIEJA TOMASZEWSKIEGO.

SOCIETATIS IESV Káplána,

w Kożu Pánstkim 1639.

Za Dozwoleniem Stáršych.

W KRAK: W Drukár: Krystophá Schedlá, I. K. M. Typ.

Roku Pánstkiego, 1643.

Sagittæ tuæ acutæ: populi
sub te cadent: in corda inimi-
corum Regis.

Psalmo 44.

*Tych postrzał, tway, na hánbę y smierć zdrową goni,
Których serce od Pána oślepi wlewo stroni.*

40140

TL

*Ź*ASNIE WIELEBNT

M. X. BISKVP
CHELMINSKI

Pánie á Dobrodźcieu
nász miłóściwy.

A pierwszym záraz pracowitego Pá-
sterstwa wstepie Iásnie Wielebny M.
X. Biskupie, tak sie skutecznie w WM.
M. Panie on Swiateczny ogień cudo-
wny záwžíal, ktory, iáko Cyril S. Iero-
zolimski mowi, głowom Apostolskim zá

A 2

wna

Przedmowa.

Cath. 17 wna stánal: In specie linguarum ignearum sedit
supra singulos, vt noua Coronae spirituales per
linguas igneas imponantur capiti illorum: że nie-
trzebá bylo z Iehu Izráelskim o cześć Boża czyniacym
krolem, ná woz Ionadábá wzywátiac mowić: Veni
4. Reg. 10 v. 16. mecum, & vide zelum meum: Podż zemita/ á
Apoc. 2. moie o cześć Boża gorliwość obacz. Pomniac
v. 1. 2. iáko rowno z temi Biskupy idzieß, ktorych przez Le-
gatá swego Ianá Pan tytułem Anyelskim vzcil, á to
In Psal: w sercu głęboko máiac, co nápisal Ambrozy S. Angeli
118. quoque sine zelo nihil sunt, & substantiae suae
amittunt prerogatiuam, nisi eam zeli ardore su-
stentent: Anyolowie sami bez żarliwości Bo-
żey nic práwie nie są/ y iestestwa swego przy-
wiley tráca/ ieżeli go zápalém gorliwości nie
popierają. Támes sie naprzod, podeptawszy respe-
kty w sytkie z lekárstwem pewnym, y zbáwienna páska
Pásterska, vdal, gdzieś ogłodzone bárziewy, á do progu
śmierci óslep lecace owieczki widzial, tchnąc Pásterzã
dobrego duchem, á rzeczã sama mowiac: Wiemci ia
ze te owieczki, nád zákaz Boży alienum sequuntur

Przedmowa.

za obcemi Naiemnikami ida, a co zalosniey; za Nae-
mnikitakiemi ida, iakim sie w gniazdzie Witember-
skim Apostata Bugenbag wylagl, ktory przemozne kro-
lestwo Duńskie, kakolem Luterskim zasmieciwssy, gdy
powracaiac morzem nazad, na brzegu stanal, wraga-
iac sie z glupstwa ludzi onych, na posmiech wrzeszczal: Suri^o in
Tu meum Dania habeas Euangelium; ego num- Comet.
mos tuos; vale: Ty Dania miey Ewangeliu rerum in
moie; a ia pieniazki twoie; mieyze sie dobrze. orbe ge-
Wiem ze na wiare same strupiala kazac, a zmarno- star. An-
trawnym Synkiem potyravssy Kosciola swietego Ka- no 1532.
tholickiego substancya, vbiegania sie do tych, ktorzy ie
słodzinami ludzkich swoich wykretow mamia: a choc
prawde czestokroć widza, znac iey vpornie ludzie nie-
baczni nie obca. Przecie iednak; Ego cognosco oues
meas: y te ia znam za owce moie. tu w ich miescie niech
Infule Pasterska biore. Niech sie w tym akcie przy-
zrza, a to sobie w rozum statecznie wpoia; iako wiel-
ka miedzy pokatnemi a Kacholickimi Pasterzami w
przyimowaniu tak swietego Vrzedu rozność. Aiako
ogień zawziawssy sie wiekszym co raz wzgore pozarem

Przedmowa.

bież; tak żarliwość W. M. Páná o chwale Pánska nie tu stanelá. Chciales tego, aby w kazaniu o posłaniu prących Káznodzieiow ten płomień iásniał, dokládaiac, że snadź wzgráiey, tak wielu ludzi obierze sie z tysiacá ieden, qui audiens audiet, & intelligens intelliget; **Sluchajac sluchac bedzie / y wyrozumiewajac rzecz dobrze poymie.** Azeby sie byl ten ogień ściány samemy nie ograniczal, luboś to dobrze wiedzial, iáko wiele Kátholickich Doktorow zacnych tak wywodnie pisáło o tym, że ná odpor przeciwney stronie, nie stáło rzeczy, á szych Dawidá Krolá mocno w nich utknał

Pfal. 63.
★. 9.

Sagittæ paruulorum factæ sunt plagæ eorum: z dzieciuchámi rowno strzaly ná wiatr powystrzeláli: zyczyles tego iednák, aby tá słow moich trochá, ná widok poslá. Wozym zadaniu W. M. Páná dosyćczyniac, iáko niegdy posylano przy strzalách listy; tak ia te Kazania moie z palaiaca ogniem swietym W. M.

Habac.
3.

Páná strzala puszcza; mátać zá to, że in luce Sagittarum tuarum ibunt: w swietle strzał twoich poyda / y blásk ocme lubiacym ptakom w oczy zawisne rzuca. Ktorým swiatłem wiem iákoś przy wie-

Przedmowa.

Żdźie swym na Biskupstwo znacznie zaiásniał; kiedy
cieżary Vrzedu tego w kráiách zwlaszoza kácerskimi
zawieruchami skolátanych przypomináiac, á poóilku
z ruki niebieskiej zebrzac, y sameó sie záplákal, y przy-
tomnym wielom lzyó swoiemi wycisnał; áz náwet ie-
den, czego sam ówiádom, wielkim áffektem wyrzekł:
By byl Pan Bog pod on czas, kiedy sie Herezya do kro-
lestwá tulilá milozkiem, takim duchem nátebnał Pá-
sterzow, nie postálaby byla w koronie nogá Dusoro-
zboycow Wilkow. Ná co z niebá sercem ognistym
oswiecony Swiety Augustyn pátrzac, á státek w pra-
cách zaczerých chwalac, godne vsu Biskupich slowá,
wiem ponawial: *Vbique discurrite ignes Sancti: Confess.*
vos enim estis lumen mundi, nec estis sub modio: 13. c. 19.
exaltatus est, cui adhæsistis, & exaltauit vos.
**Wóedzie sie rozchodźcie ognie ówiete; wy ábo-
wiem ówiátkiem ówiátá iestescie/ á nie pod kor-
cem. Wywyzóony iest/ do ktoregóócie sie przy-
poili; y on was teó wywyzóyl. Tákíe Páster-
skie ówiátlo óówiata iásna roópoócieráiac wóedzie
nie tylko óiedzacych w óieniu ómierci da Pan Bog**

oswie-

Przedmowa.

oświeć się, ale y nas, którzy się pod Pasterskie opiekun-
stwo W. M. Páná oddáiemy, miłościwie przygárnieś,
y Oycowskim sercem, dźwigáć w pracách o chwale Bo-
żá, w ktorey przodek sam trzymaś, będzieś.

W. M. Nášego wielce Miłóściwego
Páná y Dobrodzieiá.

Slugá y bogomodlcá nantzby

X. MACIEY THOMASZEWSKI

Societatis IESU.

KAZANIE PIERWSZE.

Euntes ergo docete omnes
gentes.

Idac tedy nauuczaycie wšytkie narody.

Matth. 28.

Aczkolwiek **T**ajemnicá **T**royce
Przenachwalebnieyſzey rozu-
mem stworzonym nie wybada-
na/ y ci ſami co ſie dowcipem
byстрыm iako pagorki wielkie
nad lud proſty wynieſli/ kiedy
im patrzyć w niedoſcigle **B**o-
ſkiey mądroſci drogi przydzie/
garbić ſie y tu ziemi nachylać

muſa: Incuruati ſunt colles mundi ab itineribus ater-
nitatis eius. **K**torych iednak darem wyrozumienia **D**uch
Pánſki **v**ezcił/ ſlad przynamniey drobny tey **T**ajemnicie

B

naydu

Abacuc

3.

náyduia w Piśmie. Mnie ná Ewángeliew/ ktora ná te
 Wroczystosc Koscíol Kátholicki swiety wietnym podar
 ie/ dosyc. W tey samey mocy/ ktora sie przed Apokryf za
 kázuie Pan mowiac: Data est mihi otomis potestas. *Dana
 mi jest moc wselka: Wioze Trojce przehasiwieszey ods
 malowaney konterfet piekny. Bo iako moc dana teones
 mu Chrystusowi Panu/ jest moc troiaka: Krolewska, co
 pokazuie ná biodrach y facie tego Krolewstiey charaktres
 rem wiecznym wyprasowane pisimo: Rex Regum, &
 Dominus Dominantium: Krol Krolow, y panuujacych*
 Apoc. 19 *Pánownik. Moc Sadowa. Neque enim Pater iudicat*
 y. 16. *quenquam, sed omne iudicium dedit filio: Bo Ociec*
 Ioan. 5. *nie sadzi nikogoz. ale Sad wshytek dat Synowi. Moc Kás*
 y. 22. *plánfska: Bo mu te moc Bog Ociec v Proroka poprzy*
 Pfal. 109 *siagt. Tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem*
Melchisedech: Ty Káptánem ná wieki w dle porzadku
Melchisedechá iests; tak w Bogu iednym trzy sa osoby
rojne. Tey mocy Chrystusowey w niebie z moza Biskupa
pis tu ná ziemi co rrespondencya widze jest wielka. W
Chrystusie Pánie iednym jest moc troiaka: Krolewska/
Sadowa/ y Káplánfska. W Biskupie jest moc podobna.
Moc Káplánfska wposwiacaniu y ofiarowaniu Cialá y
Krwie Pánfskiey: bo im w Apostolech powiedziano:
Hoc facite in meam commemorationem. To czyńcie ná
pámiatke moie. Moc Sadowa w odpuszczeniu y zátrzy
mawaniu grzechow. Moc Krolewska: bo Apostolom
 Pfal. 44. *stuzy: Constitues eos Principes super omnem terram:*
 y. 17. *Postáwísi ich Xiázetý nád wshytká ziemiá, Tá tey mocy*
Execucya iz tu Pan Apostoly swoje w swiat wysyla: Eú-
tes ergo docete omnes gentes: Idac tedy náuczáyte ná-
rod

rodyn/sytkie. A ná Apostolski wysoki vřzad względem
 owieczet swoich następcami są Biskupi/ ktorym to nies-
 cznie należy wiedzicé/ kto drzwiami iatome/ a kto w Ko-
 scior ożnura wtróciem wchodzi/ y przezdżięci sie w do-
 stoięstwo ogłaszania słowa Bożego wózięra. Pytác sie
 bede teżeli wšyscy co Biblia y słowem Bożym potrzebają
 Ministry sie Páńskimi nieniac sa od Boga postani ná to.
 Rzecz do wroczyftego Aktu Poswiciánia ná Biskupstwo
 Jego Mici X. Biskupa stosuic. W czym mia prośie
 święta do Syná twego przyczyna wspomoz Bogaródsi-
 co Naswicięsa Panno : ktora Totius Trinitatis viuum
 tabernaculum żywym Troyce Przenachwalebnieyszey
 przybytkiem święty Augustyn nazwał.

NJe tym vmyslem ták poważne Pytanie wnośe/
 aby tylko cięławy rozum dwornoscia napasé.
 O dusze tu grá/ ktora teżeli kto ná srot pucéi-
 wšy tráci/ oblatywácgo postrách wielki słow
 Páńskich musi: Quid prodest homini, si mundum Matt. 16
 vniuersum lucretur: animæ verò suæ detrimentum ŷ. 26.
 patiatur? Coż to pomoże człowiekowi, choćby świat nšy-
 tek zyskał, a škodował ná duszey swoiey? A tenia pewnie
 tráci/ kto sie oslep ládá Otlukom y ládá wtrętom zbá-
 wienia iey powierza/ y od tych sie spráwié o Wierze prá-
 wey y Kościele chce/ ná ktorých Pan Bog przez Pro-
 roká Jeremiašá sarká: Non mittebam Prophetas,
 & ipsi currebant: non loquebar ad eos & ipsi pro- fer. 15.
 phetabant. Soremná spráwá: Nie posłatalem Proro- ŷ. 23.
 kom a oni przecie tako wżáwod biezeli: nie mowilem nic do
 nich, a oni przecie prorokowali. Co sie Apostolowi ták dżie
 wno zdálo/ je to Paradoxum jednym do Rzymian ókrz-
 cíł.

Ad Rom. 10. 15. *il: Quomodo verò prædicabunt nisi mittantur? A
10. 15 iákoż kázác bedz, iezeli ich ná to nie poslá? rzecz niepodc
Ad Hebr. bna. Nec quisquam sibi sumit honorem, sed qui voc
5. 4. catur à Deo tanquam Aaron. Bani któci to sobie czci nie-
Leuit. 8. bierze álc kogo powola Pan Bog, iáko powolat Aaroná, któcy
Ad Hebr. go Moyzefowi ná Káptánstwo poświęcić kázal. Chry-
5. 5. stus sam Pan nie inszym trybem przyseđł. Sic & Chri-
stus non semetipsum clarificauit vt Pontifex fieret.
Táky Chrystus nie siebie samego vmielbit, áby Biskupem zo-
stat, Bog Ociecgo ná ten vřzad Káptánstki podal; pos-
wiedziat mu. Tu es Sacerdos in æternum. Ty Káptá-
nem ná wi: ki iesteś. Sam mu ná gorze Thabor v Aposto-
łow co przednieřszych kredyt ná kázanie Bořim swoim
Matth. 17. 5. świádectwem iednal. Hic est Filius meus dilectus, in
quo mihi benè complacui, ipsum audite. Ten iest Syn
moy vmilowany, w ktorym mi sie dobrze upodobáto, onegoř
stuchaycie. Rzecz to práwie od samego vzniku Wiary
świetyey iest niesłychána/ aby któ kázal/ á posłanym ná to
porzadnie nie byt. Silny to ná tych táran/ ktorzy o wie-
rze nowinki sieciac/ Ministrámi sie słowa Bożego czyniac/
rádźieby w prawdzie obronno vřli/ ienoř woicwác z pra-
wda/ iest przeciw byřkrej powodzi pływác/ á iey ná wie-
řchu záwře bydź musi; bo magna est veritas & præua-
let. Wielka iest prawdá, y wykřety choć naywieksze przemaga.*

3. Efdr.

4. 41.

*Nowia niektorzy/ ze iásny ich posłania ná káznodzieř-
stwo wywod/ iest Piřmo świete/ ktore prawdziwe do lua-
dzi wnosa. Ale ná ledzie tym responsen budwia. Wřyř-
kye ktorzy sie od Kořciótá S. Kátholickiego odřczepili/
Trynitarze/ Aryani/ Eutyhiani/ Mánicheyczycy/ y
świeřřy Nowořřczyńcy/ Żydzi náwet y nagrubřy here-
zyarchowie/ co sie o skále Piotrowa z mozgiřwemi poro-
zbiúali/ Piřmem potřzasác smieli/ á przecie fałře poslá-
řowa*

Edowano wſytkich. Sam czarł w rzez z Pánem wtarczke
maiac do tegoż ſie ozeza porwał/ piſmem ſermowac po-
czal; a przecie go Pan odpráwił zniſzczym: tedyc y ci dára
mo ſobie Piſmo w obrone bióra.

Aby wżdy te odpowiedz ſwote/ czym grúntównym
podparł; ale iáto by to z bezrozumnemí ſpráwa/ podo-
bienſtwy tákiem lud proſty ludza/ w których podobienſ-
twa do práwdy niemáſ. Jeden tu w Toruniu iáblonia
ſie/ iáko on niegdy v Dániela w złoſciách zgrzybiały ſtá-
rzećiodla/ ſcezyćie chciál/ mowiac. Kiedy ty do Sádú
przydzieſ á ná iábloni iáblka doyrzate wyżrzyſ/ nie pytaſ
ſie/ kto iáblon ſcezepił/ ále wyżrzawſy iáblko/ wnet ie ſo-
bie ſnákuieſ; nie pytaſze y mnie/ kto mie tu ſcezepił/ kto
mie z ſłowem Bozym do ciebie poſtal/ miey doſyc ná tym/
żec Piſmo S. iáko piekne iábluſtko noſe/ to bierz á nin
ſie w imie Pánſkie záſilay. Niewiem iákoć v Zboro-
wych to podobienſtwo wydzie/ ále vbácznych ná ſtrych ſie
podaſ. Pomniſli ono Piſmo/ ty co ſie Piſmem ták bárzo
piſeſ. Omnis plantatio quam non plantauit Pater
meus caeleſtis, eradicabitur. *Wſelkie ſcezepienie ktorego*
nie ſcezepił Ociec moy niebieſki, wykorzenione bedzie. Tóć
ſie trzeba á pilno pytać/ Ocieclí niebieſki czyli Ociec Páms-
ſtwa piekielny ciebie tym drzewem ſcezepił. A kto mie o
tym ſpráwi/ ieſli te frukty ktore przezdzieſli tkáſ twym
ſlucháczóm/ zdrowe/ nie trućizny y iádu pelne: tym podo-
bne/ ktore ſa w Hiſpánioli wyſpie/ ná pozór piekne/ co do
zápáchu wdzieczne/ co do ſnáku porwabne/ ále ták we
wnatrz záráſliwe/ że z nich ſókiem/ iáko z gádzin nayſro-
ſzych iádem ſtrzaly ſwe nápuſzczáć Indyánowie zwykli/ á
roſſa z nich ſamá/ ieſli ná kogo trefunkiem pádnie/ ábo
ſlepi/ ábo ſkore z niewymowná bolesćia lupi. Czym ſie

Mat.

6.

Dan. 13

Matth.

15. 13.

Orie. 1.

hilt. 1. 9.

c. 12.

v pewnia/ że nie jest takim iabłkiem iak' m Genellá niewiás
 Card de sta mšciba v pomintowaiá Bemcia Szociego Krolá/
 rer. 1 ar. Ktore zwierzechu od peret drogich bylo Krolowym skár-
 1. 1. c. 56 bem/ ale we wnatrz wlasnym cetazem; tylko co sie go
 Krol nie ostrozny dotnal w oczemgnienu postrzałem z
 mego smiertelnym zginat. Kto mi przyrzecze za to/ że to
 iabiko ktorym ludzic iako glupie dzieciny mamis/ nie
 Ioseph. Sodomskie/ ktore na pozor pietne/ we wnatrz znitome/
 bel. iud. á popiolu y perzyn pelne. Taciec iabika pierwsza iablon
 1. 5. z Kcoreyescie posli/ Luter wasz rodzi. Pomnicie/ wicm/
 iakimn frukty/ iako bezecna slow niewstydlivych mierz-
 wa/ księgi swie o maiženstwie zarczucit/ ná ktore poczci-
 wy oczyzamykac musi/ y wy sami ieslicie ieszeze nie vtrá-
 čili čzotá/ skryčbyście sie gošie w ziemie przed wstye-
 Tom. 5. dem mieli. Cytalicie iako wfetecznie cudzołostwo/
 Witčb. 6 człowiek wypasany ná niewstyd rádši/ á przecie tey loz-
 lat. 1554 jney mowy swoiey popiera Pismem/ ná Ašvera sie Krolá
 edit. ser. odwoływaiac/ ktory ná miesce Wásty/ Esthere poiat:
 de Matr. iakoby byl ná Ewangelia zly człowiek olsnat w ktorey
 pag. 123. Si nolit Pismo. Quicumque dimiserit vxorem suam, & aliam
 &c. duxerit, adulterium committit super eam: & si vxor
 Marcio dimiserit virum suum, & alij nupserit, machatur.
 11. Wiošicie iaki z tey Gomoreyskiey iablomi waszey zá-
 ad Rom pách. Takci wy Pismem šasniecie/ á przecie nim samym
 7. 3. prawdziwego poslania swego dowodžic chcecie. A iakož
 wam w tym wierzyc zwlašezá že pismem swietym brás-
 kuiecie/ y to co wam do šántazyey nie przypada precz od-
 miatacie/ a ostátek wywrotu šalferškieimi špocicie. Jesli
 nie tak/ powiedzcie czyli to nie Chrystusowa Ewangelia?
 Mat. 19. Si vis perfectus esse, vade, vende qua habes & da pau-
 21. peribus, & habebis thesaurum in celo, & veni sequere
 me.

me. leżeli chceſz doſkonálym bydź, idź, przeday co maſz a daj
w bogina. a mieć w niebie ſkarb będzie ſ, a podź, 34 mna. Cze-
muz v was o tey Ewangel. ey glucho? czemu przez to ſto
lat/ y dále/ iednego pokazac nie mozećie ktoregoby ta E-
wangelia waſza nowa/ w tey doſkonaloſci przećwiczyła? Luc. 19:
A to podobno nie Ewangelia je Zacheuſz to w czym v 8.
krzywoſił tego/ w czwornaſob wracał? Czemu Ewan-
gelia waſza takich Zacheuſzow nie rodzi? kto wam po-
wiazal gaby/ je vkrzywożonym wracać/ co z nich wilezym
prawem/ abo zdradziecko y ſortelami zdarto/ nie nauca-
cie? Wiem ia o co wam idzie: boićie ſie aby od was ſa-
mych poczac nieprzyſiło/ zacząłbyſcie y ſtopy goźie sta
Ewangelia waſza nowa wtożyć nie mieli.

Długoby wam inne piſmá iako z regeſtru liczyć/ kto-
re oſlep iako chcećie gmatwacie fantaſtykując/ a temis-
tylko wierzac co ſie w Lutrowe abo w waſze głowke ná-
pſowana kácerſtweu wnieſci: w czym was ieden dwie-
má księgi całenu wytknal. Biblia v was káždemu/ kto
ſie nie leni/ wedle mozgu ſwego wytkladac/ y ſamym ka-
dzielnicom wrzećionami roſtrzcſac wolno. Na co nie-
wiem goźie wlaźecie po ſobie piſmo. Chyba Pawla S.
Nunquid omnes interpretantur? Izali wſyſcy wytkla-
daja piſmo: Abo S Piotra. Hoc primum intelligen-
res, quod omnis prophetia Scripturae propria inter-
pretatione non fit. To naprzod rozumiac, że każde pro-
roctwo Piſmá, nie dzieie ſie wytkladem wtaſnym. Nie idac
w dluga/ ona was ſamá o Koſciel prawym obietnicá
Pánſka iako Olbrzymy Philifyſkie roſtraći y o ſienie
obáli. Super hanc petram edificabo Eccleſiam meam,
& portæ Inferi non praualebunt aduerſus eam. Na
tey opoce wybuduje Koſciol moy, a bramy piekielne nie prze-
moga

D Iodo-
cus Coc-
cius Bi-
leuel dia-
nus the-
ſaur Ca-
thol.

1. ad Cor
12. à Ver.

2. Petri
1. 20.

Matt. 16.
18.

rom. 1.
Latin.
prałat.

moga przeciwko niemu. Ostać wam się przy śniach waszych z tym piśmieniem trudno. Bo poproszę was. W Roku tym ślaciwym pięćsetnym siedemnastym/ albo raczej dwudziestym/ kiedy herst Sekty waszey Luter/ na świętokradztwo się wysmielił waszy/ y Bogu śluby poprzysiężone/ iako pójecie ślaci potargawszy/ przeciw obozowi Kościoła Katolickiego sam ieden stanął/ albo prawdziwy Kościół Pański zgola był wpaść/ albo mocno Duchem Pańskim vgruntowany/ w wierze świętey stał: Jesli stał/ po coż nowy/ a wszytkiey starożytności niesłychany Kościół y wiare wzniecał: A rzeczećieli/ że iuz była prawa wiara y z Kościołem zlekką/ tak że tego niikt postrzedz przed Lutrem nie mogł/ wpaść z gruntu/ iako to z was niektorzy twierdzić bez czola śmiecia: słowa wyraźne Chrystusowe gdzie podziecie: A bramy piekielne nie przemoga przeciwko niemu? toczy to iuz były przemogły/ iesli był zgola wpaść: boć bierzey przemoc nieprzyiaciel nie może/ iako to kiedy z gruntu krolestwo znieście. A iesliż iednak przy tym wporze waszym/ oczy na iasne piśmo zamrużywszy/ stoicie: powiedzcie co wždy rzeczećie/ kiedy wam żadam/ że iuz y wasz Kościół zniknął y wpaść: bo iesli nasz który wy Papiestkim nazywacie zlekką y cicho/ tak że tego niikt nie postrzegł zniszczał/ iako wy to mieć chcecie; toć y wasz w tenże sposob o wpaść przysć może: a kiedy iuz przyśedł? a żaden tego z was postrzedz nie mogł: Co rozumiecie iaka zawierucha w waszym sumnieniu bedzie? Prawda że wam tu parno/ a piśmo się na was skutecznie isci. Veni-
at illi laqueus, quem ignorat, & capio, quam abscondit, apprehendat eum, & in laqueum cadat in ipsum.
Wławiłście się w sidło swym sami, y w samotankęście swoje wlaśną pozapadali.

Ac

Alco z was niektorzy/ choćci przez zeby mówią/ że
nie od ludzi ale od samego Boga na ten urzad posłani/ to
y rozsądnych mieysca mieć nie ma/ bo też piosnke w byscy
heretycy spiewali/ kiedy sie im o to sprawował przyszło: y
teraz Arryani/ Nowo Krzesceney toż mówią. Ale to párá
ná wiatr. Bo kiedy tego sam od siebie Bog z nauka po-
syla/ záraz ia iáko pieczęcia z niebá cudami/ abo inszym
Bostim swoim swiádectwem stwierdza. *Exod. 4.*
Postal Moya zesa/ dat mu záraz rozga dziwna/ ktera Moya zesa cudow
3.
tal wiele czynil. Postal Arzciciela Jana/ y tal wielki
mi go znáti przy národzeniu wstawil/ ze co żywo mowilo.
Luc. 1.
Quis putas puer iste erit! Co rozumiesz co to zac3 dziecie
bedzie? Sam Chrystus P. Bosticy náukti swoiey przeciw
66.
Pharizom popieral cudy: w brod do nich mowil: Si non Ioan. 10.
facio opera Patris mei, nolite credere mihi, si autem fa-
37. 38-
cio &c. Si mihi non vultis credere, operibus credite.
Iezeli nie czynie spraw Oycá mego, nie wierzciez mi: á iezli-
czynie, choćbyście mnie wierzyt niechćieli, wierzciez w czyn-
kom. Tymze trybem z Apostoly sedl: powiedzial im: Si-
Joan. 20
cut misit me Pater & ego mitto vos. *Iáko mie postal Ociec,*
21.
ták y ia was posylam. Ociec mie niebieski z cudy/ y ia was
táke. *Jscila sie tá prawda ná nich mowi Máret swiety.*
Mar. 16.
Illi autem profecti prädicauerunt, vbi que Domino
20.
cooperante, & sermonem confirmante sequentibus si-
gnis. Apostolowie kazali á Pan Bog ich náuké cudami
stwierdzal. Nie maís tey twierdze kazań swoich obcey
wiary Prádykántowie; muchy sedney/ abo iáko Krazm
Koterodam mowi/ skápy sedney chomey nigdy cudownie
nie vzbrowilli.

Chceć sie tu z nich seden iáko z blota w ktorym w-
gnal po byt/ dzwigac/ tenoz nie sporo iákos. A nie cudze
C to prá

to/ prawi/ że Mnišek ieden w bogi Luter samym Pismem
 Bozym Babilońskie państwo z gruntu wzruszył/ y Krole-
 stwa całe z Papiestkiego tyranstwa wyrwał. Dziwuje się
 że przy tym Cudotworecy twoim Machometá nie w spo-
 mniat/ bo y zá tego plotki dwie części swiata posly; abo
 ieslić starożytnosc Pogańska milsa/ że Epitúra rozpuz-
 sniła nie wzruszył/ Ktorego básnie tak przypadaly do ser-
 ca wielom/ że obraz tego na pierścieniach y kánakách no-
 sili. Wielkie mi dziwy/ że tam/ Kto pedem leci/ gdsie swey
 woli dáia cug wolny/ gdsie to pierwszy artykuł wiary z
 Chočbyś czarty wyścignat w złości/ iesli mocno wierzyš/
 niebá peronie nie chybiš : gdsie pokutá y ostrosć zycia
 mieysca nie ma / á swawola y zbytek piuzy ; nie trzebáć wo-
 zá popycháć z gory/ sam/ iábys mu strzydla przyprawil/
 leci. By byl ten wasz cudowny Doktor sedł z Kazaniem
 wielkiego Jana/ by byl wołat/ że sie gwaiatem/ ciáto tra-
 piac/ niebá dobiáć trzebá/ byloby co cudem/ á wielkim
 okrzéć. Acz odpusć mi/ nie dokoncás Cuda twego Tau-
 máurgá wyiásnil/ w brod bylo mowic slowy nie wichlac
 rzeczy : A nie cudož to/ że Piaty moy Ewángelistá Luter
 zdeprawšy sluby oddane Bogu/ Mniške z Klastoru ná
 swawola przewabiwšy/ tak wielki wziat w tey swoiey
 piatay Ewángeliey pochop/ że muelogium takie napisał

Iust. Ba-
 ron. de
 proscr.

In Episti
 ad Dan.
 Mauchi-
 um.

ieden. Lutherus heri Monachus, hodie sponsus, cras
 maritus, perendie pater. *Luter wczorá Mniczem, dzis
 oblubieńcem, iutro mężem, á trzeciego dnia Oycem. A że by-
 ście śnadž tego sobie nie bráli w potwarz/ czytaycie co o
 tych tego godách Koterodam/ do ktorego sie iáko pobrá-
 tyná swego rádži odzywacie napisał.*

Wiec eo sie z was niektorzy/ ná Reforme wiary od-
 woływáia mowiac : że tym co upadla wiara dźwigaia
 wy.

10

wywodzić swego ná to posłania nie potrzeba; pokázwi-
tym je im tu iuz nie sstaie watku. Coé mi to grzeczy-
Domu obcego prywatna wiadza reformowác nikomuž
sie nie godzi/ y gdsieby sie kusil o to/ wziaby odprawa z
niezcicia; á Kosciot Pánsti lada tulaczowi reformowác
sie godzi? Ale wrecz idac/ powiedzcie prosz wczyme-
scie wždy Kosciot Rzymsti Kátholicki reformowali?
W Ceremoniach/ lubo inszych mnicy do wiary sluzacych
punktách/ czyli w istotnych wiary swietey Artykulách?
Jeżeli w ceremonialnych tylko/ toscie robili ná wiatr.
Accidentalia non mutant rei essentiam: bo przez tych
odmiáne/ (co y wy sami iesli z rozumem mowic chcecie/
przyznac musiecie) nie ypada y nie znosi sie Kosciot. Je-
żeli zaś w istotnych/ to iuz byl blad iaki w nich zaszedl/ á
zátym byl Kosciot Bozy/ Ktory wedle Apostola iest/ ^{1. Timor}
nie wzruszonym prawdy filarem/ ypadl. Bo gdsie co zkol- ^{3. 15.}
wiel w rzeczy istotnego ginie/ y sama rzecz taka ginac y
niszczec musi. Tedyé daley znac to macie je iuz Kosciola
Rzymskiego Kátholickiego nie bylo szetku. Cozescie
tedy w nim reformowac mogli/ poniewaz go nie bylo?
Obeydźcie sie á v Kogo z was mocnyeyse zabtki niech ten
orzefek zgryzie.

Widza to z was niektorzy sami/ ze im tu ciasno/ przes-
toz ná pierwsze herezyarchy swoje Lutra/ Zwingla/ Oec
Polampádego y Bucera wskáznia/ mowiac ze ci Kaplani
byli; od tych to ziemy. Ale y tu sobie nowy Labirynt smu-
ia/ w Ktorym rádzi nie rádzi wiezna: boé to nie widana
w Kosciote Pánstim aby kaplan prosty innych swiecciená
kaplansktwo miał. Acyusowe to dawno potepione ka- ^{Epiph.}
cerstwo Ktory moc Biskupia z kaplanska gmatwal iako ^{Har. 25.}
Epiphanius y Augustyn SS. swiadcza. A do tego ie- ^{D. Aug.}
Epiphanius y Augustyn SS. swiadcza. A do tego ie- ^{Har. 53.}

ali się do tych Mistrzów odzywają z tym/ niech powie-
dzą. Abo Luter nimz Kościół zbiegł był prawdziwie
na Kapłanstwo swolenny/ Abo nie? Jeżeli nie. to już tu
siedli/ ani na król postąpiła baley. Jeżeli w ten czas był
prawdziwie Kapłanem poświęconym/ y na Kaznodziej-
stwo postanym: toć w Kościele Katholickim Rzymskim
była moc zarowe y jest/ na Kapłany poświęcać. A czemuż
to poświęcanie Kapłanckie Kalwin merum ludibrium
szczerym igrzyskiem zowie? Czemu Kemnicysł Lute-
rystą z święceniem te Anny y Kaiphy bezcenie równa?
Czemu Luter na wielu miejscach przeciw niemu páre
bluznierzka puszcza?

Widze/ tak się z tymi ludźmi dzieje/ iak z owemi co
na głebinie wod bystrych tona. Cokolwiek się nawinieł/
list/ chwast/ źielisko/ dzbło/ trzcinka tego się chwycą. Wi-
dzac iakto się im wrzodem duchownym zaszczyć trudno/
śmiechu godna odpowiedź wnosią. Śmiecia mówić że im
na Kazanie świętecki wrząd moc dacie. Ale przytym stać
prożno: Rozumięć to przyrodzonego światło/ że Nemo
dat quod non haber. Takt tego dąć drugiemu nie moze/
czego sam nie ma. Kiedyby tu kto w Toruniu do Koro-
gożkowliek z Rady rzekł: Burgrabia ćia na ten Rok czy-
nie/ śmiałby się z niego/ śaleieś? Tiewieś że podawaa-
nie wrzedu tego w rękách Krolewstich samych? A czemuż
się sami baczyć w nierozumie podobnym niechca? Co po-
wiedza gdy ich kto spyta. In qua potestate hac facis?
Co za moc na to macie? iesli rzeka że im to po wrzedzie y
świeckiey ich zwierzchności służy: toby tak y Pohaniecł
Zyd/ lubo Turczyn/ byle wrząd miał/ mogli posyłać Mi-
nistry. A rzekali że to maia po Chrześcianstwie samymi/
toć się już z ladą rzemieślnikiem ta mocą dziela/ y dzieci
y nich//

v nich/ y niewiasty swe Ministry poświęcać beda: iakoż
 iuz te moc Krolowey Angielskiej Elzbiecie poprzysiega-
 li/ naywyższa to glowa Kościoła czyniac/ choć Apóstot
 w Kościele milczec niewieście káže. Ale co by sie to Dze-
 niowie od Mistrza swego Lutra wyrobzić mieli/ który w
 rownia isć wbytkim co do Kaptanstwa káže. Omnes
 quotquot baptizati sumus aequaliter sacerdotes su-
 mus. *Wszyscy cosmy sie pokrzčili iednakowo kaptany ieste my.*
 A powtore: Mulier baptizat & verbum vitæ ministrat.
Niewiasta krzci y kazanie powiada: Dokłada tamże mizey.
 Non ergo negetur quod minus est, nempe, consecra-
 re. Tedyć iey nie bronie tego co mnieysza/ to iest/ aby
 świecila. W takiey y tych Mistrzow nowych wadzze
 Kaptansti vrsad.

A choć v nich nicnie slychac czesćciey/ iako że puro
 puto verbo Dei nā nas/ to iest nāprawde ida/ a przecie
 o tym nie pokazua krestu nāmnieyszey w piśmie aby kiedy
 Vrsadnił swietcki nā Kaptanstwo y vrsad káznodziey-
 ski posyłał. Bo co o Mācieiu y Szczepanie S. niektorzy
 wnosa/ znac nieukāmi sā w piśmie/ ktore obieranie Mā-
 cieia S. losom/ a Szczepana samym Apóstolom wyraźnie
 daie swiādectwo tylko zachowania dobrego zostawuac
 pospolstwu. Ja pokazue iāsnie/ że to Apóstolowie y nas-
 tepcy ich Biskupi przez kładzenie reku odprawowali.
 Timotheusā Biskupem Pawel S. przez kładzenie reku
 poświęcił. A nā inszym go mieyscu przestrzega pilnie/ aby
 nikogoz skwāpliwie nā Kaptanstwo nie świecił. Manus
 cito nemini impoſueris. A Tytusowi Biskupowi sta-
 nowie Kaptany roskāzue po miastach. Sam Pawel S.
 nā Biskupstwo nie od Vrsadow Swietckich ale Ducho-
 wnych/ Prorokow/ Doktorow y Biskupow poświęcon

1. ad Cor.
 14. 34.

Lut. de
 Captiu.
 Bab.

De Ord.
 & 1. de
 Institut.
 Ministr.

Act. 1. 26
 Act. 6.
 v. 3.

2. Tim.
 1. 6.

1. Timot.

5. 22.
 Ad Tit.

1. 5.

Act. 13.

v. 2. &c.

Z którego samego miejsca/ aby affektem niechcieli robić
 sprawić się o prawdzie mogli. Mowitám Łukasz S.
 Ministrantibus autem illis Domino. W Greckim
καθ' ἑσπέρην kiedy Liturgia abo Msza Panu ofiarowali/
 & ieiunantibus, *κείνῃ ἡμέρῃ* rzekli im Duch s. Wytacza
 cie mi Saula y Barnabe ná dzito/ ná ktorem ia ich sobie
 obrat/ y wnet doклада. Tunc ieiunantes & orantes im-
 ponentesque eis manus dimiserunt eos. *Tedy poświęcać
 y modlać się y kładąc ná nich ręce, odpráwili je.* Co w Ros-
 ściele S. Kátholickim zostáto wšytko. Post suchodzienn-
 ny przed swieceniem Káplánstím/ nie tylko Biskupi/ ale
 lud wšytek Kátholicki odpráwuje/ poświęcánie Biskup-
 pow y Káplánow przy Liturgiey/ przy ofierze Mszy S.
 bywa: ktore się odpráwuje ták iákó zá czasow Apostola
*stich per impositionem manuum, przez kładzenie rekú/
 iákó to dziś każdy obaczyć może.*

Ależ do rekú Jch MM. Ksiejcy Biskupow nie tyl-
 ko piástwaniem Boga w Naswietšym Sakramencie/
 ale y poświęcániem Káplánow zachych/ przytożyła się
 pewnie Boga samego reká. *Altissimus manum suam
 leuauit, Sam ná najwyżšy reke tu podniósł, y skutki dzielne wy-
 práwił przez nie.* Tylkoć w Pásterstkiey Moysesá lasce/
 ktora go Pan Bog/ w krzaku się z nim umawiając/ zastał
 y Legatem do Pharaóna posłał/ pálec ieden czárowniczy
 Exod. 8. Egypscy zoczyli/ á dziwuąc się rzekli: *Digitus Dei est*
 19. *hic. Pálec tu Bóży jest.* á przećia czego przez lasce one nie
 d. kázował Moyses: záterował żywioly y iákó w šytu
 wšytkie przećiu ziemi Królowi stawil. Wode zátrwá-
 wil/ przez tróch piástu Egypcyanem domy pozásiewat
 robáctwem przytkym očina gruba/ y ktorey się oslep do-
 mówać mogli powierze obrył. Z Beluárny powyszey
 Pánie

Pánškiey strážne z grádem pioruny wywárt/ podobne ony
 Etoremi/ ná sviát potrwozony/ iáto kulámiy strzaly ogni
 stemi godzić Bog Sedzia bedzie/ Kiedy: Ibunt directe e- Sap. 7.
 missiones fulgurum & tanquam à bene curuato arcu 22.
 nubium exterminabuntur, & ad certum locum insi-
 lient. Kiedy poleca prosto strzaly tyskánic, á iáko od dobre
 náciagnionego luku wypuszczone z obłokow beda, y do mieyscá
 pewnego vgodza. Ták dzielna bylá Moyzesowa Pastera
 ska laská/ choc tylko má pálec ieden mojney práwice Bos
 zey regimentował/ rozumieyje iáko iey władzy przybyto
 wiele/ Kiedy przeciw niestwornych rebellizántow giosom
 co sie wedrzec gwałtem w Urząd Káptánski chcieli Ás
 ronowi ná Biskupia doskoynosc votum nieprzekonane
 dáiac/ o noc iedne zákwitlá/ á zákwitlá w takowe kwiecie
 z iákim przed Jeremiašem Pásterz wieczny lustre dziwo
 ná láski swey czynil/ pytaíc go: Quid tu vides Hieremia
 Co ty widzisz Jeremiašu? á on w reku Pánškich Virgam
 vigilantem rozgeczynia wyrzát: Czujna/ bo iáko inšy
 wykład niešie amygdalinam migdatowa/ ná ktorym sie
 drzewie pierwey wysypie kwiecie/ nišli ná innych wielu
 drzew/ liście. Znáć był ná niey odmalował Pan Konter-
 fet Biskupiey laski: bo Apóstol Biskupowi rzekł. Tu ve-
 ró vigila, in omnibus labora. Bedzieć laska twoie piá-
 stowatá niebieska reka/ ále trzebá ábys y ty ku niey przyto-
 zyl swoie/ á robtae czut/ y czuac robil: bo nierobotow Pá-
 sterzow/ Etorzyleniéis Kiedy wilcy stadami chodza/ przy-
 trzodzie swoiey nie rad widzi naywyżšy Pásterz.

Pod Rok Pánški tysia cny piećsetny Dšierwiećdziesia-
 ty czwarty w Sásiech Metleburškim Xšiestwie w Min-
 ssału wiosce z pod Kázalnice wyrosłá z twarzá ludzka cy-
 downa raká/ o czterech pálcách Etora sie co dšien trzykroć. 9. ex
 ná

Jerem.
l. II.

Vigila
 Galiam

Mercur.
 Gallo.
 Belg.
 9. ex
 ná

Libello
Lubeca
apud Io-
an. Bal-
horm.
impress.
Marth.
20. 7.

na te y na owe skrone obracala tak wartko / ze pot na czo-
to wystepowal / a na kamienie podspodnie zplywal. Tnich
to sobie kommentwie kazdy iak mu sie widzi: ia w tym cu-
dowistku dzironym czytam pismo / ktorym leniuchow Sa-
stich na samey wierze bez spraw dobrych polegajacych /
wieczny gospodarz wstydzi. Quid hic statis tora die o-
tiosi! A na coz to nie dzien caly ale wiele dziesiat lat cate /
rece zalozymyfy stojcie / wiecznosci swiatey dzienne gro-
sa y niebieskiego chleba dorabiać sie niechcecie: A na Ka-
tholickie Pasterze woła. Tu verò vigila; in omnibus
labora. Tnichay sobie Luterscy Wiarolubowie rece za-
lozymyfy o zaplacie wieczney potusaa iako chca / wy prac-
cuycie z Pasterzem wielkim / ktory zaraz z mlodu z rost w
pracach cieških / a kleynotem wam wiecznym Virgam
vigilantem rozge czynna Pastersta oddat: Ktora iesli
iako brzmi w Zydowskim / byla oculata oczysta / O was
nie tylko lasta Pastersta z okiem / nie tylko sam Biskup o-
kulatem y widzem / Quid enim aliud interpretatur Epi-
scopus, nisi superinspector, mowi Ambrozy s. ale oczom
owieczek wshytlich wystawionym od Boga celem. In te
oculi omnium diriguntur, domus tua & conuersatio
tua magistra est publicæ disciplinæ. Na cie wshyfy oczy
obracaa, dom twoy y konwersacya twoia mistrzynia iesli cwi-
czenia psholitego: mowi do Heliodora Biskupa Hieronim
s. Taka barwa owieczki biora / iaka iuz nie w Jakobow-
wych ale Biskupich lastach Pasterstich widza.

Epist. 3

Kontentowalbym sie ia ta sama reką Panska ktora
iako index niebieski zacny / rozge nie tylko oczysta czuy-
na / ale y Migdalowa w Alaronie naszym kwitnaca pokaz-
zuac / prognostykowac kaze / ze pod ten czas przy Swiaz-
nych pracach Jasnje Wielebnego Pasterza waszego au-
gebit

gebit Deus incrementa frugū iustitiæ vestræ *przymnoży* 2 ad Cor.
B. g pomnożenia sprawiedliwości waszej. Jenoż Jan s. Krzci 9. 10.
ciel pod którego tyrułem jest ten Kościół przed wiela set
lat od gorących Katholikow wybudowany / przypomina
mi reke Pánksa / ktora ná tym Anyele ziemskim Janie s.
Ewangelista po strzegł. Etenim manus Domini erat
cum illo, *abowiem z nim reka Pánksa była.* Ta przemożna *Lucæ 1.*
reka Pánksa tylko co przez Biskupa najwyższego Chry- 66.
stusa / iefcze w żywocie Elzbiety mártki Jana Wielkiego
poswiecenie stanęło / taka obfitość Duchá niebieskiego
náń pádła / że wyśkakiwać y zgoła sie wydzierać ná wyko-
nánie swego wrzedu poczał. A coż kiedy taka reka włożył
náń Chrystus iáka drugi Jan v niego widział: kiedy *Apoc. 6.*
trzymał / y dána mu jest korona. Et exiit vincēs vt vin-
ceret, y wyszedł zwyciężającym aby zwyciężył: dopieroż tá
reka Pánksa tak wiele w nim dokazywała / jego zmieniła
w iedne wybrána strzate. Duchem Izaiášowym mówić
musíme mogł. Posuit me sicut sagittam electam, *Postá- II. 49, 2.*
nit mie iako wybrána strzate

Nim Elizenß Prorok do Oycow poszedł á Joás go
Krol iuz bliskiego śmierci w swey osobie náwiedził / y ná *1. Reg.*
osieroceniem Krolestwa / po śmierci tak wielkiego slugi *13 à ver.*
Bozego plákal: rozkazał mu Elizenß reke swoje ná reke *14.*
tego polozywszy oknem ná wschod slónca wypuszczać strza-
ły / á gdy wystrzelił pierwsza / o przyslym mu przeciw Sy-
ryczykom nieprzyacielom szczęściu wroząc / z weselem mó-
wił: Sagitta salutis Domini, & sagitta salutis contra
Syriam. *Strzata zbawienia Pánkskiego, y strzata zbawienia*
przeciw Syryey. Te Proroka Pánkskiego słowa w oczách
nie iednemu węzłem á trudnym stána. Ktoż to kiedy ná
swiecie widział / aby strzata ktora kto w nieprzyaciela:
D *gości*

godzi y vgodziwszy rani/zdrowie przynosię miála: Wszak
 y Bog sam wtedy wysmielonego ná zle grzesznika strąsy/
 Pf. 7. 13. strzaly śmierci naczyniem zowie. Arcum suum tere-
 dit & in eo parauit vasa mortis. *Wyciągnął tuk swoy y
 náłożył go naczyniem śmierci.* A tu Prorok strzale Páń-
 ska/ strzala zdrowia krzci: Sagitta salutis Domini. Ale
 to Bogu samemu własná je raniac leczy/ á ná śmierć zá-
 Deut. 32 bñiáac ozywia. Głosci to iego Páński: Ego occidam &
 39. ego viuere faciam, percutiam, & ego sanabo. *Ia zabija
 yia ozywie, vderze ia, y zlecze.* Percutit putredinem fa-
 cinoris, sanat dolorem vulneris: *Vderza w zgnitose
 zbrodni/ á vdrawia bol rány; á żeby kto sobie tego zá nies-
 podobienstwo niebral wyiásnia to podobienstwem tych
 lekarzow ktorzy ciálo skancerowane rzeza y oddcináac le-
 czá.* Faciunt hoc, & medici, secant, percutiunt & sa-
 nant, mowi Augustyn S. *N zda mi sie tak idzie z grze-
 sznikiem Pan Bog iako Medyk z tym co w glowe zácho-
 dzi Mániatem; bić go/ y wiazác/ y wiezić káje/ áby do sie-
 bie przyszedł. Bo ktoz śalony iesli nie grzesznik? Táz
 buchodonozorowi sie przypatrz/ á w nim te mánia iako
 w zwierciadle naydzieš. Pan Bog mu nagie/ á krawáwe
 iedney Monárchiey do drugiey przenosiny odmálowal
 przez sen w obrazie z kruscow litym: á on Dekret Boski
 aktykowany w niebie ná dume swoje przerobic myslac/
 Dan. 2 obraz sobie odlać ze zlotá y poklon mu Boski oddáwac
 kazal/ spor głupi z Bogiem wiodac/ á w rzeczy samey
 mowiac: nie bedzie tak iako ty mieć chceš/ ale iako sis
 Dan. 3 mnie zabázy w glowie: Jesli szere zlotó ná proch wy-
 niszczy ogień/ á Bog ná niebie vmrze/ tedy Monárchia
 moia ktoras w zlotey glowie konterfetowal ná obce rece
 pádnie. Takim przepychem z niebem isć chciał ieden proch
 ziemz*

ziemski: dopiero kiedy go pretem swoim vderzył P. Bog/
a iako kawa wyparował z palacu w puszcza y czas nie-
maly w onym rosole trzymał/ maniey pozbył/ a faleństwo
glupiey dumy swojej znaiac mowil w brod: Sensus meus Dan. 4
redditus est mihi & Altissimo benedixi, & viuentem 30.
in sempiternum laudau i & glorificaui. Zafiedlemci ia
to byl czlowiek skalony w glowe/ dopiero ni Pan przywro-
cił zmysł moy/ y Tłay wyzszemum blagosławil y zywiace-
gom na wieki chwalił y w wielbil. Tak P. Bog wielu ma-
nia leczyl/ chłostke im gesta dając y pretem swoim do twara
dych serc/ iako niegdy Moyses z Aaronem do skały/ mo-
wiac/ y strzaly gniewu swego w nich zatapiaiac/ a przez
cie im y te same strzaly Panskie wychodza zdrowiem y w
lekarstwo sie mienia.

Tym Duchem Panskim rchnal Jan wielki kiedy reka
Panska spoczaruszy nad nim/ przemienila go w strzala.
Byl nie tylko Sagitta salutis contra Syciam/ Strzala
zbawienia przeciw Syriey do ktorey sie wystrzelenia z
Joasem kroleem przykladala Prorocka reka/ ale strzala
zbawienia ptzeci w swiata w sztytkiemu: bo/ ad dandam Luc. 1.
scientiam salutis plebi eius, in remissionem peccato-
rum eorum. O Boze moy: iakie y iako swiete skutki tey
strzaly byly: tysiacami ludzie strzala Kazania Janowe-
go vstrzelani/ do Jordanu rzeki biezeli zapragnienie swie-
tey w niebie Jerozolimy gascac/ a do zrzodla sie wiecz-
nych poctech Boga wcielonego przyzspalabiac. Vgadza-
la ta strzala w ladowane latomstwem worki/ sli stadami
Wielbladowie z garby Celnicy/ myrnicy mowiac Quid
faciemus? Co czynic kazesz/ by przy tiedney Kofuli zostac
Restitucya czynicie smy gotowi. Vgadzala w smelcowe
ne Kirisy; kto w obozie schowane rycerstwo/ artykulow.

obozowych z reku Janowych zebrzac á glosno mowiac:
Quid faciemus? Co czynić kaześ? Ugadzała y w Rá-
plánskie Kofciety/ ktorzygo sobie Messyafem w glowie
kiasć smieli: przez same sie korporaly y straz Krolewska
przedzierata ná palac/ káśiroctwo w zym Krolu ganiac.
Wysypowala sie Jerozolimá wšytká/ sama sie twarza
pustelnicza od postu trzydziestolemięgo wywiedla do po-
kuty przywodzac. A coż kiedy poglos tey strzaly o všy sie
y sercá obit. Agite poenitentiam Pokutujcie.

Z takim skutkiem dziś nie warpie reka Pánska ná cie
Jásnie Wielebny Oycze y Pásterzu náš zstapila. Wiem
žeć/ strzala przeswiecney Familiey twoiey starozytym
dšiwonie okazalym Kleynotem: dac icy to káždy musi/ co
Jonáty Krolewicá Izráelskiego strzale dawal Krol Pro-
2. Reg. 1. rok swiety. Sagitta lonata nūquam redijt retrorsum:
22. Gdziekolwiek sie tá strzala pokazala w oboztech/ nie
wrocila siedármo: zatapiala sie to w Osmanškich/ to w
Bisurmanškich/ to w Sudermanškich/ naiezdniá państwo
cudzych/ pulkách. Gdziekolwiek te strzale Nieprzyja-
ciel Koscielny zocezyt/ zwiać predko proporce musiat.
Ale dziś w tobie Metamorphosis inšá/ odmiana swieta/
Strzala cie sobie Pásterz Pásterzow naywyzšy bierze:
stufnie rzeczeš. Posuit me quasi sagittam electam. Wy-
bral mie sobie y powołał ná ten Apostolski wysoki wrząd
iáko wyborna strzale. Sam te strzale w boku swoim po-
murza/ sam tá krowia swoia przenaadroška máluie/ sam te
strzale piory golembiezey bogomyšlnosći sychtuie/ sam
ta gorliwošćia o cześć swote y Kosciola swoięgo ostrzy/
sam ná niebieski tuk swoy tecza przymierza ná káda/ sam
w reke swote Boska biorac/ miedzy te liczy/ o ktorých
Prorok mowi. Sicut sagitta in manu potestatis, ita filij
excussorum. A nie

U nie lekay sie ni kt tey strzaly: iest ta strzala podobna Sen. l. 2.
powyzszego blokauzu Panskiego strzalom/ tym piorunom / Nat.
ktore godzie na gadzine padna/ iad tylko w niej/ samey nie quelt. c.
skodzac trawia. Lecze tedy za blagostawienstwem Pan^{3 l. Ma-}
skim wyborna strzalo: niech ci ktorych tezyti zwaue w^{iol. col. r.}
strzaly sie mienia. Sagitta vulnerans lingua eorum; w^{Hier. 9. 8.}
poczciwe ludzi dobrych w fetecznie godza. Niechay kto
chce po Tatarstu iadem iafczureym przyprawne strzaly
w sercu Wyczyny miley w wytych dziatek Martki swie
tey Katholickiego Kosciola z ktorego sie wygrzyz/ okru
tnie topi. Niechay inni co za grosem y chlebem ida/ w^{Alex. ab}
chleb y w zloto temi strzaly dowcipu swe^{o z dziecmi Ba-}
learskich wyspenkow mierzsa. Twoiey strzaly/ ktora re^{Alex. c.}
ka Panska/ na vstuge przebrala sobie/ cel iest ziemskiego^{25. l. 2.}
wyszby: Chooby kto Jarchy kunszem dzwonym wyrobio^{Philostr.}
ne pierścienie na kupa zlozyl/ w ktorych imiona Planet^{in vit.}
swoich niebiosamialy: Wyzej strzala twoia vbiie; takie^{Apost.}
go sie tylko pierścienia chwyti/ iaki w Babilonie lud Izra
elski nosil/ wyrysowane w nim miasto Jerozolimskie ma^{Petralan}
iac Samac Jerozolima swiata w ktorey thron wietszego^{cta de}
niyli Salomona/ mila. Wiem jes sobie celem samo po^{Symbol.}
mnozenie wielksey chwaly Bozey zalozyl; slowy onemi^{Heroic.}
Soli Deo honor & gloria; iako miodem stodkim vsta^{l. 3. c. 7.}
twoie splynely. Wiem ze celem twoim samo pod wyzpe
nie Kosciola S. Katholickiego/ tchnies Dawidowym.
duchem/ swietym affektem mowiac: Dilexi decorem
Domus tua: ale tej to wiem/ ze sobie oraz Pladziei celem
iako Pasterz dobry serca owieczek twoich. Niechje tedy
za swietymi pracami twemi w sytkie Nieba y zbawienia
zapragna/ niech do szrodka wod zywych w Sakramencie
naswietnym iako lamie postrzelone pospiesa/ niechay sie

z nich iako z muzyki Kaysskiej melodya Augustyna s. wy-
da. Ad perennis vita fontem mens sitiuit arida, Clau-
stra carnis praesto frangi clausa quarit anima. Z 37-
wotamieczego zdroiu Duska pragneta napoiu. By iako z ne-
dznego ciata Radaby sie wylamala. Tliechay kazdy na takie
dilla patrzac btogostawiaci Strzato Panska wyborna
rzecze: Beatus qui implebit desiderium suum ex ipsis.

Luc. 1.
17.

O wyborney strzale Janie s. Gabriel Archanyot Jaa-
chanašowi to glosil/ze miał serca Oycow przemienic w
syny. Praecedet ante ipsum in spiritu & virtute Heliae, vt
conuertat corda Patrum in filios, & incredulos ad pru-
dentiam iustorum. A Tobie Jasnie Wielebny M. Pa-
sterzu nasz ktoby takiego Duchá zeliashowego nie zyczyl?
Ieslic tedy tu by serca Oycowskie przemieniac w syny kros-
rzy tak daleko toru przodkow ss. swoich odesli. O Toru-
niu/ Toruniu/ miasto zacne/ ale pozal sie Boze/ w oemie
herezyey lejacé! by P. Bog cud on wznowit w tobie/
ktory kiedyś w oczach Zechielá Proroka czynil; ze sie ko-
sci trupie spojwšy/ stawy y żyly powiazawšy/ woyskiem
wielkim stanely: kiedyby z tych grobowcow samych po-
ktorych teraz depceš/ cico przed lat kilka set swiat poje-
gnali/ przodkowie twoiey wstali/ iakobys sie ich żywey
wiary y naboženstwa zapatac musial. A gdzie v ciebie
bez krewna Misey S. ofiara/ przy ktorey oni ofiara Calo-
palema serca swoje dawali Bogu: gdzie Kapłani po-
rzadni: gdzie pasterze/ Biskupi/ ktorym oni na btogo-
stawienstwo niŝto glowy planiáli: gdzie naboženstwo tu
Matce Bozey/ ktorey oni na czesć Kosciol tak spianialy/
kostonie jakuiac wybudowali: gdzie naśladowanie Jas-
na s. Arzciiciela w posciech y umartwieniu ciata/ pod
ktorego imieniem swiatobliwi przodkowie twoi ten Ko-
sciol

Ezech.

37.

Handwritten signature or initials, possibly "J. Jan" or similar, in dark ink.

ściot wystawili: Gdzie poświęcanie Czystości Pániens-
kiej/ktora omi w Janie s. Ewangeliście wzięli: gdzie w
ciebie Kielichy/Monstrancye/y inny sprzęt Oltarza:ktora
tego Meczemik Chrystusow Wawrzyniec/ wydać psom
świetego niechca/ Tyranowi dać niechciał. Na tego kora
ściot od bogoboynych przodków twoich wystawiony pász-
rzyś/ a ofiara sie Kielichá brzydziś? Nie masz serca Wy-
cowskie' w Synách/nie masz serca swiatobliwych przode-
ków w potomkách: Bog to pracey twoiey Pasterkiej zo-
stawit Jásnie Wielebny M. X. Biskupie. Vprosić to
Jan wielki z puszey w tego ktoremu márszałkował: Ve
conuertas corda Patrum in filios.

Zreka oblubienca niebieskiego Iezusa, ktora od pierz Cant. 3
ścieni złotych hyacinty sadzonych złota Duch Páni 14.
názwał. Manus eius tornatiles aureæ: ferzyć sie nie-
chca/ to tylko mówia ze Biskup każdy w rekách IEZUSO-
VYCH pierścieniem ie złotym/ a pierścieniem takim ktory
sie w gwiazdy mieni: bo tak Jan s. IEZUSA widział/ a on Apoc. 17
siedm Biskupow iako siedm gwiazd w reku swoich 16.
Pániich piastował. A poniewaz tak. Jásiásniże gwia-
zdo Pániá. Illuminare his qui in tenebris & in vmbra Luc. 11
mortis sedent. Jacone rece wstepniacego Pána w Niebo/ 79.
bo niemi przodkom Biskupow Apostolom błogosławit.
Eleuatis manibus benedixit eis. Tegoż błogosławien Luc. 24
stwa przy poświęceniu dzisieyszym wiem uczestnicwo 50.
bierziesz: bo uczestnicwo wrzedu Apostolskiego bierziesz.
Spoczywaia ná tobie rece Pániá w ktorych práwey dluz-
gowiecznosé Longitudo dierum in dextera eius; & in Prouerb
sinistra eius diuitia & gloria; z bogactwy chwata. Nie 3. 16.
ta chwata świecka/ ktora iako pára láda wietrzyk rozbi-
ia/ nie te bogactwa ktore sercami ludzkimi ludza/ bo te
reku

11. Petr.
5. 4.

reku Pánstich nie godne/ ale chwala wieczna/bogactwa
wieczne niemieć placic Pasterkie trudy bedzie/przy ktoro-
nie oney/ktora przez swietego Piotra Pasterzom dobrym
dobry Pasterz zapisal. Cum apparuerit Princeps Pasto-
rum percipietis immarcescibilem gloriae coronam.
Nie moia rzecz odzywac sie daley pod ten Alt z blagosla-
wienie/ nie Syn Oycu blagoslawic ma/ ale na Oyc-
cowskie blagoslawienstwo glowe Synowsta slaniac.
Co mi iednal affekt pobożny kaze/ ycze y z wami oraz
ktorzysie do Pasterza odzywacie prosic blagoslawionez-
go na wieki bede: aby Jasnie Wielebny J. M. X. Biskup
takiego blagoslawienstwa zaznal takim sie wj przy smier-
ci S. Cudotworca Grzegorz szycil/ktoremu gdy powie-
dziano ze w Neocezaryey Mieście stolecznym Biskup-
stwa iego/ tylko siedmnascie pogan zostawalo/ w rado-
sci wyrzekl: Chwala Bogu/ tylen wiernych gdym Bi-
skupstwo przyjal nalasl: aby tey strzaly w ktora cie dzis
Bog zmienil S. skuteczności pokostrowawszy kazdy/ na
chwalenie Boga innych do siebie przywoływaiac mowil:
Vide arcum, & benedic eum qui fecit illum, valde spe-
ciosus est in splendore suo. Patrz na tuł z ktorego wy-
puszczona ta strzala/ a blagoslaw temu ktory go stwo-
rzył/ boć wielce cudowny w iasności swoiey.

Eccl. 43.
12.

Amen Domine IESU:
Amen.

17

N A D Z I E N I A N A S .

K R Z C I C I E L A .

K A Z A N I E
W T O R E .

Multi in Natiuitate eius gaude-
bunt: erit enim magnus co-
ram Domino.

*Wiele ich radować się będzie z Narodzenia
iego: ábowiem będzie wielki przed
Pánem. Lucæ 1.*

Je tylko w Starym y Nowym Testá-
mencie po Kalendarzách y Rsięgámiách
Kościelnych wshytlich/ále w samey Kán-
cellártey niedostepney Niebieskiej y mes-
tryce iey Pánstkiej w ktora imioná prze-
znáczonych ná Wieczność swieta w res-

gestrowáne pilnie/gdzie Apostoty swoje Pan odsyła/ y rá- Luc. 10.

℞

DD

20.

- słować się im z popisu w tamtey Księdze żywota Łazę:
 Zadnego Swietego nienaydnie/ na ktorego by Vroczy-
 stość wiecey Káznodziejow Duch Pański wzbudził/ iáto
 ná te Janá Wielkiego wzbudził. Stáwia ná ámbonie Iz-
 zraelskiej krwia Krolewska y Proroctim Duchem záwo-
 łanego Káznodzieie Izaiásá/ ktory/ ná Janá S. postepa-
 ki dzwone pokázuiać/ z radością wola. Vox clamantis
 in deserto, parate viam Domini, rectas facite in soli-
 tudine semitas Dei nostri. *Głos wotáiącego ná pustyzy dro-
 gi Pańskiej: gotuyćie, prostuyćie w pustyzy ścieżki Boga náš. go.*
 A tym się ziemskim Káznodzieia nie kontentuiac się wy-
 mowy Anyelkiej Duchá/ ktory po prawey stronie oltarzák-
 stojac tak o Janie S. Zácháriaszowi Oycu iego skutecznie
 Łazę/ że przesłuchawšy rzeczy iego Zácháriasz niemiecie.
 Ku części jednat regoż Pana ktory wšytko uczynit dobrze/
 á to mocá swoia wielmożná sprawit aby słyseli głuszy/ aby
 mówili niemi: sam Zácháriasz rozwiázánym ięzykiem z
 niebá ná počieche Izraelowi Łazac/ bezpiecznie mówi Tu
 puer propheta altissimi vocaberis, Ty páchole Pro-
 kiem naywyższego zwan będziesz. Wieszce nie tu Janá Wiele-
 kiego Entómiaştow koniec. Następnie Wielki Chrystus
 sów Káncelery y Kochánek Jan/ á dzwielek słodki głosen-
 Ioan. 1. Apostolskim wydáiac/ mówi: Fuit homo missus á Deo
 cui nomen erat Ioannes. *Był posłany od Boga człowiek kto-
 remu imię było Jan. Słowi márszałká swego dla nas w cie-
 lone przedwieczne Słowo/ y w głos do ludu mówi: Inter-*
 Matt. 11 *natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.*
 11. *Miedzy narodzonemi z niewiaşt náđ Krzćiciela Janá nie po-
 wstał wiekšy. Aż też Bog Oćiec w Tronie obłocznym iá-
 Malach. snym czyni Łazanie o nim. Oto ia posyłam Anyolá mego*
 3. 1. *ktory przed oblicznością moia zgotwie drogę. A iż Łazno-*
Dzie

Dzieciow y Kazani Pániskich o Janie S. pełno/ miłczecby
 raczey/ á tey słodkiej z nieba wymowy słucháć/ y w sercá
 ia głęboko wpaiać. Jenoż iż sie Jan Wielki z puseze od-
 żywa głosem/ ná głoszenie spraw iego swiatych y dárów
 w nim Niebieskich wielkich slabiec głos ludzki niema. á
 z drugiey strony/ síla drobniuchna moia dziełom iego
 swiatym wiem niepodola/ wiec przynamniey czastke o
 nim Anyelstiego Kazania biorac: Erit magnus coram
 Domino, *Bedzie wielkim przed Pánem.* Miary obleadne
 wyrzynałszy/ po ktorych ludzie wielkość swoie mniemana
 mierza/ miare práwa za ktora Jan Krzciiciel S. test pra-
 woznawie przed Bogiem/ Wielkim/ wystáwie w oczách
 wšytkim. Já miłosciwym błogostáwienstwem twoim/
 ktoras w Przywileiách od Pána wziętych niepomierzó-
 nym morzem *N. Bogárodzico MARIÁ.*

Z Takim niedostátkiem te powierzechowne oczy ná
 sie powiazála slábość natury ludzkiej/ je im láda
 odléglość miesty á wzrost práwy tepi/ y widzieć
 rzeczy iáko sa w sobie nie da. Bedzie ná wierzcho-
 winie wysokiej wiezy galká wielka/ á tym co z dołu pátrza
 zda sie iábluškám máłym. Gwiazdy wšytkie/ Kšiezyce
 tylko/ á dwie wyiawšy przy nim/ sa dáleko niź ziemiá
 wielše/ á przecie sie nam swiecuškám iednymi widza.
 Słonce sto piécódziesiąt/ y dziewiec rázy przenosi ziemiá.
 Spytayze ieno ze wší prostáka o nie; powieć/ iáť korzec
 wielkie; dla tego tylko ze ten luminarz Pániski wysoko od
 da; y ei co po niebie przez dyoptry y naczynia widzialne ro-
 žne ráchwia gwiazdy/ mowic za časem z krolew Czech-
 škem musá: *Attenuati sunt oculi nostri suspicientes. II. 38. 14.*

Clavius
 Cómét.
 in l. c.

Spharæ
 Ioan. de
 Sacro-
 bosco.

Dan. 14
36.

Lib. 1.
Nat.
Quæst.
in Pro-
oem.

D. Greg.
l. 10. E-
pist. 7.
Indict. 5

If 40. 15.

in excelsum. Sćienchal wzrosł oczu nąszych w niebo wy-
soło patrząc. Przeciwnym zaś sposobem to goby tat Ana-
yot Pański iako Abakuta niegdy porwał / a ną niebie z siera-
życznym stawii / w szyć i iako seroka y długa ziemia pusa-
kćitkiemby mu stąnetą w oczách / y plunawosy ną to w szyć
to czym sie tu ludzic pisa z Senekaby rzekł. Punctum
est in quo bellatis, in quo regna disponitis, sursum in-
gentia spatia sunt. Punctćkiem to w szyćko matym po czym wy-
akrety kupiám y armata ładowanemi zęgluicćie, po czym obo-
zy zataczacćie, wysłk z wodzicćie, z rzady sie krolenskimy ra-
spósciracćie, wzgore plác nie obeśly, wzgore plác wielki, y przed
to goby ną to przypadł / że superna desiderantibus tempo-
ralia nulla sunt. V tych co rzeczy niebieskich gornych
prągna / te tu doczesne niszacz. Jąkoż Izaiasz S Prorok
że go był kiedys aż ną powyższe chwaly swey Boskiej Nie-
bo Pan w Duchu wyniosł / gdy sie z tąmtad przypatrzył
ziemi powiedziat omey. Ecce gentes quasi stilla siculae
& quasi momentum statera reputatae sunt. Zná-
enicyemćie ia sobie przed tym w głowie malował ziemi /
rozmierzalem ia ną stąania y mule wielkie / ale teraz iná-
czey widze: W szyćkie narody w świecie / y te co zá morzem
y wysepnicy gosie / kolwiek sie poosadzali / iako jedná kro-
peltá wody / iako pereltá co sie przy wadze wieśa. Owo
nam sálwia oczy kiedy z dołu wzgore / abo z gory patrzymy
ną dot. Tąkież sálo w rozumie / oku we wnetrzný ludzkim /
á tym cięższe im iest dufom niebespieczniysze. że Wyczy-
zná niebieska nąsá y dostátki y sćarby wielkie / ktore słu-
gom swoím wybraným zgotował Pan Bog odlegle od
nas / ną myślinam drobnieia bårzo / sercem wlnawosy w
ziemi / to ryłko rozumem poymuiemy co nam w oczy sámo
womódsie / abo ną inne zmysly trefunkiem pądnie / do tych
droz

Dialog.
l. 4. c. 1.

robiaszę kow ziemskich/ tym co prawdziwie wielkim/
wzgarożiwшы lgniemy. W czym Grzegorz S. Wielki/
nāš głupirozum wytękat. In hac exiliū sui cecitate na-
ti homines, dum esse summa & inuisibilia audiunt, dif-
fidunt, an vera sint, quia sola hac infima in quibus na-
ti sunt, visibilia nouerunt. W tey powiada slepocie wygnā-
nia swego zrodzeni ludzie, kiedy slyszā iż są nāywysze y nie
doyrzāne rzeczy, powātpiwāiā ze bytāk byto, bo tylko te iu w
ktorych sie porodziłi katy widziālne naliżse znāiā. Co sie z
wierzchu w człowieku błysnie/ wzrost/ vrodz/ dostātki/
sily/ wymowa/ madrośc wielce sōbie cenieny/ ā to co dū-
szy wlewoiā z niebā y czym sie z tāska Bozā dorabiamy
odplāty wieczney/ cnoty Kātholickie swiete sā v nas ni-
zac; obtudnośc wielka.

Alexāndrā Mācedonskiego Krolā tytuloval swiat
wšytek wielkim/ ā spytalbys byl/ przecz Alerānder wiel-
kim: odezwałoby sie byto między iego zaufniki co żywo
zāraz. Wielkim z vrodzenia Alerānder / bo sie krwia hā-
monā Jowisā tyka. Wielki sila; bo dšiecina tescze bez-
dac nieobiedzionego twārc oustego Konia Bucefalā mun-
stukiem stroćit / ktoremu zaden w woyskach Mācedons-
skich rādy dāc nie mogł. Wielki męstwem; bo z holdo-
wat Krolestw walecznych wiele iākoy Pismo mowi. Cō
stituit prālia multa & obtinuit omnium munitiones,
& interfecit Reges terrā, & pertransiit vsq̄ue ad fines
terrā, & accepit spolia multitudinis gentium, & siluit
terra in conspectu eius. Zwiold bitw wiele y upānowat
fortece wšyckich, y pozābijal krole ziemie, y przšsedł āz do
gnānic ziemie, y pobratłupy wielości narodow y przed obli-
czem iego umilkłā ziemiā. Wielkim Alerānder mowił by
był kto inšy/ bo wymowca/ poradnikiem/ Hetmanem

1. Ma-
chab. 1.
2.

Hegelā-
der apud
Athen.
lib. 6.
c. 6.

wielkim; a co wiedzieć czego by byli o nim nie wymyślali.
Wyrwałby sie byl Dzieczyaś/ a obaczywszy ze cos krwie
iego iustia mucha/ rzekiby byl/ ze ta mucha krwie zaku-
siwszy wielkiego krola przodkować będzie między innemi
muchy: owaby byl każdy cała gęba rzekł ze Alexander
Macedoński Monarcha wielki. Za czasem poimais ro-
zboynika morskiego/ krol go strofować pocznie: Sły cztoś
wiecez czemu okretniki naiejdzas/ a z kupa ich rozbitas/
a zboycą mu wbrod powie. Krolu darmo sie ty na mie
strozys/ nie nad mie nie masz; iam rozboynikiem malym/
tys rozboynikiem wielkim/ ia okrecikiem iednym/ ty tak
wiele jet galer wielkich Panstwa cudze naiejdzas. Insy
Alexander zwali krolom/ Mocarzem wielkim/ ten powie-
dzial: Alexanderze rozboycas wielkim. Tak czestokrot
ludzie na swiecié mowia; to czlowiek wielki/ a kiedybys
w pugillary niebieskie zayrzal/ pzezycalbys/ nie cztoś
wielki wielki ale tot wielki: ienoz sobie slowa rzec na to
nie dadza ludzie: tak cie pisa iako cie widza/ y z tego mia-
re co sie swieci po wierzchu biora.

A gdzie iefczę komu zamuli hardosć oczy/ iuz tam nie
mysl o mierze prawey. Trudno sie tam swa piedzia mie-
rzyć/ gdzie zakroczyła pycha/ a glupia dumá wybrata
oczy. Sam krol Basantow Og/ droge Izrael owizata/
mowac swym obozem chcial/ choć to na oko widzial/ ze
lud Panski w okolicy narody wszytkie iak powodzias za-
bieral/ a Hetmanem sie swoim Panem Bogiem zastepow
szczył: zelazem ten znać swoim moc Boska mierzył/ bo
ypodzis dzien mowi pismo pokazuisa toze zelazne iego w
Deut. 3. zdluz na dzien iec a w serz na cztery lokcie. Monstratur
11. lectus eius ferreus qui est in Rabbat filiorum Ammō,
nouem cubitos habens longitudinis & quatuor lati-
tudi-

20
tudinis. Snać ná želázo y przez sen kázal/ á o tym myslie
mehćiał/ iáko P. Bog y te Monarchie co ná nogách je-
lázných stoia walić iednym kámyczkiem mocen.

Táz hárdosćia piány Philisteyczyk Goliat hescio-
tokierny olbrzym/ site y wzrost swoy Izráelstim wšy-
kim obozem mierzył/ ná hárc tróbiac/ á co raz wrzescac.
Date mihi virum, & ineat mecum singulare certamen.
Nie wiedział głupiec że P. Bog przez wyrostká Dawida
bute iego stroćić miał/ ktory sie w polu przy rzodzie scho-
wał/ á przypadkiem oboz raz pierwszy wyrzwał/ zá ktorego
podkaniem pierwszym lećieć ná powal z hámba wiejá oná
ćielista miátá. Ale to pohánco wi ná mysl nie przyszło/ iá-
ko y onym hárdym/ ktorzy mniemáiac że miary męstwa w
świećie tak wielkiey niemáś/ ktoraby ich fortecom wyro-
wnać moglá/ do Alexándra wotowitá swiátá wskázali
pysnie/ aby sobie po powietrzu prástwa zdobywac kázal/
tejeliby ich z miastá/ iáko nie dobytego/ á ná wysokiey nie-
przystepney skále osádzoného gniazda sturmem splosyć
chćiał: tego nie wiedzac że gdzie sobie odważny żołnierz
flawy dobrej skrzydła przyprawi/ á hoynosć mu Pánsta
złotem serce podburzy/ w gryfá sie predko mieni/ y wysći-
gnac sie samym Ortom naybystrszym nie da.

Alle to onym poháncom nie dźiw/ ktorzy iž mocy Bo-
skiey práwey nie ználi/ nie dostało sie im klatwy Pánstiey
ogromney slyšec. Maledictus homo qui confidit in ho- Hieremi
mine & ponit carnem brachium suum. Przeklety czto- 17. 5.
wiek ktory wfa w człowieku y kładzie ciáło zá ramię swoje. Jez
buzeyczykom nunić Syonstim dźiwno/ rylko o mur z Jeru-
zalem Miastem Dawidowym stolecznym bedac obijaly
sie im dźitá wielkie ktorých ten Pan dotázował zá táska
śniehá/ o wšy nie raz. Snać trzymfálna Cor Izraels
stich

skich hymnów słyszeli w ten czas / kiedy się z miastami przeciw
niemu wysypniać zaczęli. Percussit Saul mille, & David
ii Reg 18. decem millia. Poraził Saul tysiąc a David dziesięć tysie-
cy, a przecie sobie zamku swego. Syońskiego miare tak głu-
pia brali / iakoby się żadna inna z nią złożyć nie mogła.
Krol się sam pospolitym ruszeniem wybiera na nie / zamek
do kół iakto wieńcem obozami otacza / owi coby się sami
z sobą rachować / ieśli wytrzymają wojsk Izraelskich na-
walności tak wielkiej / coby potowu zebrać / to oni krola z
Rycerstwem drażnia / krysnikiem taty wliczne przy
Moschach pogańskich swoich / ratuse straża poosadza-
wszy / hasło sobie wydawszy / tanauchami wlice spawo-
szy / po-
blankach murów mieystich tam gdzie przestie łacnieysze
było / ślepe z chromemi porozstawiali / potraszając poro-
jem a bez wstydu wołając. Non ingredieris huc, nisi ab-
2. Reg. 6. stuleris cacos & claudos. Choć tu oboz z hetmany zemi-
5. 6. tnieś / choć Urzedników y Kommissarzow Krolewskich
twoich / choć Senatorow / choć Lewitow / choć nawet
Biskupa z Arka Pańskiego Abiatará zeslesz / ani sam wnie-
dziesz, ieśli tych ślepych y kalekow pierwey z tad nie wprza-
tniesz.

A nie baczni pobąnczy wiecież wždy co mowicie : zle-
by to tak gdziesz daleko na pograniczu państw Dawido-
wych hardziej / nie baczycie że was zewszad opasaty krole-
wyście włości / jesteście przywileiow waszych ktore samym
wiernym w Izraelskim krolestwie słuza zazywali pod ten
czas / a Pan na to przez spary patrzył : nie wiecie co za
Iosu. 6. mocie iest tey Arki Pańskiej ktora strychować bluźnierst-
20. mi ięzyki smiecie : pomničili iakto na obniesienie iey
samo / tak leciały zgruntu Jerychuńskie choć mocne mu-
ry / iakoby ich kto tarany walił ; iakto tey Arce Pańskiej
wy

wytrzymać woyskã naludnieysze niemogly : a by wam nie
ślepiã grubość pogãniskã oczu/ wyzrebyćcieco za takie
mnie jest figura ta Arkã. Rozumiecie je sobie na was Das
widowi v burzycielow zamtow/ machin/ abo rozumu v
Hetmanow pozyczac trzeba/ ktoregoby sie v tak mejnego
Panã wczyc nadimneyshy Hetmani mogli/ a dobrze wczyc.
Wyc na te wasze skaleczone/ a warstatom raczey niz obo
zowym pułkom przywykle ludzic kazac krzyczycie/ a Ma
iestat sie z waszych glupich rozumow smiecie. A to malo
rozumni ludzic : iakoby sie to mnie silic przeciw im trze
ba : a co rzeka kiedy w obozach/wspedzie puszcic ten poglos
kaze/ je ten przed wshytłimi walancya nalepsza porwieł
któ sie na ich mury napierwshy przedrze. a te ślepie na lep/
y te kãleki zepchnie/pewnie pierwoy goscie w zamku miec
beda/ niz sie obacza a posilkowac tych pniatow ślepych
poczna. W rzeczy samey bylo tak. Cepit autem David
arcem Syon, hæc est Ciuitas David, proposuerat enim
David in die illa præmium qui percussisset Iebuzæum
& tetigisset domatium fistulas & abstulisset cæcos &
claudos odientes animam David.

2. Reg. 5.
7. 8.

Dopiroż hardey Jebuzeyczykow dumie przytãrshy
kãrkow Krol mejny Dawid z Senatem y Rycerzstwem
ostre na nich Consiytucye knowac. A tak pobãncy dżi
cy : chciãło wam sie na przepych z korona wshytka/ z kãle
kiscie y ślepyimi Dawida Krolã na iedney sali klãdli : otoż
gdziescie sie do tad/ w Moschãch pogãnskich waszych
stroiac bãłwochwalstwo/ rosposciralã/ tam Jerozolimski
Kosciol budowny stãnie : a choç otwãrty wshytłim narod
dom/ choç w nim wedle modellu z niebã Atrium gen
tium dla Pogan bedzie / ślepych tam iednak
y kãlekw nogãni postoi wiecznie. Sztychowãc was
S
prysz

Ibid. przysłowiem iawnym co żywo będzie. Idcirco dicitur in
7. 8. prouerbio Caecus & claudus non intrabunt in tem-
plum. Tak tym nie dobrze miara poganięka wystła:

Alle coé to pohány Jebuzeyczykové sami ná swiecie tácy. Uásiató sie głow dumnych wśedzie / w ktorých dwornym látáwcem rozum: tak wylewáta z brzegu / że nie tylko Uásiestat Páński mierzyć swymi dostátki smieria / ale wotárey swietey niepoietz tajemnice / ná ktoreby głow poKornie sKlátiác / á milczemem czcié / rozumkami swymi co żywo mierzy / á wśytkichbys mogli rozumny ná pářstkiem mierzyć. Sam Pan w Uáswietřym Sákramencie ná posilek dány y stráwne wiernym / wysiedzieć sie przed ich niewiernošcia nie moze: sami Káptánow y oltarzá nie mátiac á chleb y wino proste od otřetow Uásistrow biorác / Kátholikom práwým tey czci / Ktora / miřosć Iezusovę w tym Sákramencie džiwnym záwdzieczá / sercem Kácerřkim bronjá / y tym zuchwálsiwem swoidim sámemu Uásásmieřsemu Domowi Kárusřtemu přyzmawjáta / Ktory dla pořánovániá tego Sákramentu / ten Pan / Ktory řiemi podáte Krole / trony wielkimi wczcił / y pánowániemu nie po Europeřřich tylko y Zamorřřich / ále y Podřiemnych Swiátá Uowego Křaiách stwierdził /

1. Reg. 2.
30.

td ná nimi řežác / co do Zelego wřkazal. Quicumq; honorificauerit me glorificabo eum; qui autem contem-
nunt me, erunt ignobiles. Ktokolwiek mie wczci, w wiel-
bie goia, á ci co mnę gárdzú nie sláchetnymi bedú. Uie idžie im to w rozum / y wieřřa w nich Arká Páńska / niř ten Ktorego figurowála Arká: czci Ktora cieniowi tego Sákramentu czyniono gánieć nie smieta / y ná Micholi co řiá

2. Reg. 6.
16.

nářřsáć z Dawida śmiála / iáwne Páńřie přetlectwo
znáta / á řámego Sákramentu czci znieř nie moga: z Kářřá

fářřá

farnaity naktádaiac/ á iáwnie wrzeszczac. Durus est hic Ioan. 6₂
fermo & quis potest eum audire *Twarda to mowa, á kto* 61_a
iey sluchac moze. W czym sie ná slych rozsádnym dáia.

A co mówia ze to w Kosciéle nowiná/ o ktorey sly-
séc za czasów Apostolskich nie bylo; w tym zle serce swoje
przecitro zwierzchnosci Koscielney wyiáwiáia/ zátykáiac
wshy ná iásne písmo/ ktore woczy Kosciola sluchac/ á tych co
mu sie z poslusenstwa wylámywáia z pogánstwem ro-
wna. Czego jezeli nie poymia á ná Kosciol Bozy bez-
práwem ida; niech powiedza iáka wladza Jest co roczny
w Miescie swoim ná ten dzien przypowiedzieli/ w ktory
panstw cudzych náezomá Gustawa w pulkách iego/ ták
iáko wiernym á mejnym nalezáto z bram swoich wypárlit
ze ná odworot tradic/ y Kornety zwitac z hámba swa mu-
siat. iákim prawem Swieta z dniow targowych ná Lie-
dziele przenosá/ swiec ná pogrzebách ludzi zacniejszych
Sekty swoiey/ choc to zabobonem w nich brzmi dopuszcá-
ia/ y inshé w nabozenstwie swoim odmiány/ iáko sie im w
głowie zabázy czymia. Czyli wieksza moc ná to z nieba
Przadich Mleysti bierze/ niz sukcesya nie przerwana od
Apostolskich czasów stwierdzony náš Kátholicki Ko-
sciol: ktoremu przytomnosć y straz pilna Duchá S. áz
do skonczenia swiata przyobiecano. Tak nie swiádomi
Pisná chocia z w nim po pás brodza/ ze im nie przydzie
náshyál/ iáko Izráelsti Kosciol Swieto losow/ ná po- Esther. 9
dziekowanie Panu Bogu zá wybawienie od Amánowey a. 7. 26.
zlosci postánowil; y drugie ná pámiatke cudownego zwy-
ciestwa mejney Mátrony Betuliystiey Judyty/ co zá Iudith.
swieto poswiacania Kosciola Jerozolimskiego stánelo/ 16. 3^e
ktore potym y Ezdras wznowil/ y Máchabeyczytowie
S 2 60 19^e

co rok Swietem osmodziennym wczeli. na ktore swieto/
y sam Pan przyshed. Czyli to co sie Kosciotowi Moyses
Kusowemu z susznych przyczyn godzilo/ Kosciotowi Chry-
stusowemu z rat wyjac chca: zwiastez je takie swieta
y Processye przykazal wiernym/ na oddanie dzieł mistich
za dobrodzieystwa/ ktore I E Z V S Pan nam wbozuchnym
Kmiotkom swoim w tym Sakramencie oswiadczye ra-
czył/ y pamietne w nim wszytkich cudow swych Boskich
zámknal. Czyli w sercu Kalwinem tracac prawdziwey
Ciála y Krwie Pánstiey obecności w tym Sakramencie
nie przyznawais; a pospolstwu z ministrámi nátozrywšy
oczy farba Confessyey Aufpurstiey mydla: Bo gdyby ja
znali/ nigdyby ná despekt Pánu w Sakramencie przes-
swietym przytomnemu takich háłasow niestroili/ y Ká-
tholickich serc nabožnych zalem tak cieszim nie zaktwa-
wiali.

Tu mi troszeczkę stanać/ a poplakać ná siepote tych
ludzi przed toba Miłosrntu łodki duš ludzkich przydošie.
Nie godzienes ty tego miedzy niewodziaczni ki Kácerstím
tradem zarážonemi/ abys po wlicách y ryntách w tym
Sakramencie tak przechodził/ iákos niegdy przechodził
benefaciendo & sanando omnes, *dobrze czyniac, a wsyt-
kich leczac.* Takés spodlak v tey nowey wiáry Zelotow/
iákos inž wiecey nie mogł. Wolno po Toruńskim ryntu
láda Żydowinowi/ wolno láda wltáyczycowowi/ wolno he-
clowi: tobie/ ách moy I E Z V! nie wolno. Choć cie Jáśnie
Wielebny Pásterz w rece swoje Biskupie bierze/ przećie
nieprzyaciél twoiey czći wola: Rynek zámýkay. Choć ci
Jáśnie Wielmožni Senatorowie/ Stároštowie/ Prze-
dnicy Koronni assystencya iákos tego iest godzien czynia/
prećie wola zámýkay. Choć cie grono pobožnych ludži
stana

Actor.
10. 38.

stanu Rycerskiego otacza/ przecie wola/ zamykay/ a lanie-
cuchy zamykay. Mato lancuchow na cie w Jerozolimie
nie wdsieczney bylo/ przyczyniac ich w Torunu Kacerzka
hardosci/ znowu cie nimi niezwyctejony nasz Samsonie
wiaze/ a oraz w tobie Krolu Krolow Mareskar Panski/
Senatorzka powaga Wolnosć Szlachecka wiaze: V cie
bie w Depozytorzu wszystkich wolnosci twoich Jasnie
Wielmożny y Wielebny Senacie/ v ciebie ktorys do brza-
zgu Pansstwa tego przy Bogu prawym y Katholickiey
Wierze Swietey do vmoru y krwie przelania stawal/
Stanie Rycerski zacny te zalobe lzami zlana dsis skla-
dam/ na krew cie LEZVSA, w ktorey obmyty z grzechow/
y ktora sie w Naswietlym Sakramencie zasila/ na zbaw-
wienie twodie/ y żywot wieczny obowieznie. Memor esto Psal. 73.
huius, inimicus improperavit Domino, & populus infi- 18.
piens incitavit nomen tuum. Pamietay na to ze sie nie-
przyaciel narzasal z Pana/ a bluznierca y Kacerz glnpi/
wtara swieta y nabozenstwem twodim potraszaiac do
gniewu cie slusnego wzbudzil. Vmicy mu sie tego czasu
swego vpponec/ nie tumulty y gwałtem/ iako herezya
w hugonotach Francuskich z wykla/ na pogorzelinach
Kosciołow Panskich y Klastorow/ ktore wilczym pra-
wem z ruinowala/ Babel sobie wieza buduiac; nie arma-
ta y mieczem/ dsiatá zataczaiac/ a Pamienice zbroynymi
osadzaiac: Tliech sie tym zakazuia ci co Lucrowym dila-
chem na wojny trabia/ Bog nasz/ Bog pokou/ nie krwa-
wych boiow; prawem z niewagi Bozey y Krolestwa wa-
sytkiego/ gozie tego plac dochodzie/ a tych sie Panow spy-
tae/ ktory Statut teich swawola glasseze: aby Cudzo-
ziemsta Religia ktora sie w tlomoczach Ministrow zbiesz-
gow do Miasz Pruskich vkradkiem wmošla/ nad Oyczy-
sto a

ſie a na opoce Piotrowey mocney vgruntowana/ przy
ktorey ſobie Cni Polacy Swieci przodkowie twoi/ na
ſlawo robiac/ gniazdo Pańſtwa ſwego z przodku ſzczupie
w ſerz y w dluż/ wſzedzie kopce trupem nieprzyiacielſtim
ſypiac rozprzeſtrzently przewodzie miała. Tnich pokaz
ktory im Pan teſtowola poprzyſiagt/ abo kiedy na kt
rym Seymie takie beſpieczeńſtwo na Exercitiū Religiey
s. Katolickiey wyzargowali: Czego ieżeli nie pokaz/
niech ſietat lektich/ a na Rebellia y z deptanie zwierz
chnoſci zaciągających poſteptko w ſwoych kiedykolwiek za
wſtydza/ a mierzyć ſie ſwemi prawy y przywileymi/ ktore
Katołikom dobrym/ich przodkom dano/dziedzicznych y
Koronnych nie wzruſzać/ naucza. Tnich na Jana
Wielkiego patrzy/ a w pokorze ſie iego/ ieſli o duſzach
ſwoich radził/ przeyrzy/ ktory miare ſwoie z para y
głoſem rownat/ a P. Bog ia wyſoko podnioſt.

- Miara laſti złotey ktora na wyſpie Patmos w Ana
Apoc. 21 yelſkich rekach Jan s. widzial/ biorac na wvagez Theo
17. terykow ieden powiada tak/ że ta miara złota ieſt ſam
Pan Chryſtus/ y dla tegoż ſie miara czlowieka nazywa
Garcias tamże/ Menſurâ hominis, quæ eſt Angeli. Im ſie tedy
Discurf. do tey miary, kto barſziej zbliży/ tym iuż przed Bogiem
70.n. 13. wiekſzy. Widzec Magdalene grzeſnice/ a ona ledwie coſ.
z daleka do tey niebieſkiey miary przyſtepowac ſmie/ do
Luc. 7. nog ſie Pańſkich iako ſzczeniarko ciſnie: tu miara moia/
38. tu odrobiny chleba Kayſkiego ſlow Pańſkich zbierac/ y
nimi ſie zżywiac/ tu nogom Pańſkim kapiel z lez gorz
kich bedegotowac. Tnie wiele tey miary ſwietey Magda
Luc. 10. lena zaſtieglá/ a przecie tey Pan ſwiadectwo daie/ że w
42. milowala wiele/ a przecie tak wielka/ że ia nad Marte
ſioſtre przeblada ſam Pan/ y czaſtke tey nalepſza ſwym de
Pre

Przetem przysadza/ a przecie tak wielka/ że przed Apostoły
pierwsza Pána Zmartwychwstałego widzi/ tak wielka
że iey Aniołowie Pánsey z reku swoich lekcyte czynia/ ná
pustyniá pod czas stodkley bogomysłności przy muzyce
wodzieczney áz pod niebo podnoszą. Widze druga nie Mar. 16.
wiašte Chanáneyska/ Ktora zdrowia od czartá opetány 9.
corce swey jebrzac/ iefcze siemizey tey miary kładzie/ uż y
do nog I E Z V S O V V Y C H patnictwem dla nas długimi w
mordowánych nie smie/ ale sie rowno z szczeniety kładoc/
niko sie Pánu kłania/ a przecie y tá wielka/ mowł o niey
Pan. O mulier magna est fides tua. *O niewiásto wielka* Mar. 15.
jest wiara twoia. Przytuła Pan do siebie iáko miary nie 28.
bieskley málenkie dziatki/ y wnet dostrawosy sie tey miary Mar. 9
złotey w reputacyey Pána swego wzrost tak wisotli bida/ 36. & 10.
że kázdemu pod miarę ich iść káze/ Kto kolwiek krolemb byc a. 73.
w niebie prágnie. Nisi conuersi fueritis, & efficiamini
sicut paruuli non intrabitis in Regnum celorú *Gdzie*
nie práwi nie náwrocicie/ a iáko ci máluscy nie stánciecie
do krolestwa w niebie ani wmdziecie. Gármie sie Apo- Ióan. 20.
stol Thomasz do tey miary dosyć wysoko/ áz do forty ray= 27.
skley boku S. Jezusowego/ y dla tegoż tak wielkim/ że nie
kámieniem prostym w Jerozolimie wieczney/ ale z całko-
witey/ a drogiey perly reka Boga samego wybudowána
brama. Jan s. drugi do tey sie miary niebieskley tak be- Ióan. 13.
spiecznie przysadza/ że sobie w wieczerniku ná piersiach 27.
Pánstich iáko ná wezglowku Náystim mile spoczywa/
ale y ten sobie w przywileciach rownego nie ma.

A to obie co rzec Wielki Marszałku Messyaszow prze-
dziny Janie/ nie do nog z Magdalena/ nie do kráiu sá-
ty Pánsticy z niewiásta hemoroissa/ nie do boku y pier-
si Pánstich sie przykładaš/ ale ná ná miara złota I E Z V S E M
sto

- stois/ y rece twoie w Jordaniego Krzesc na glowe tego/
 Kora skarbica wieczney mardosci kladzies. Wzdrygasz
 ci sie ty widze wraczenia takiego/ y vsnie sie z Panem w
 mawiasz. tgo debeo baptizari a te. *Ly coj to wjozy nalez*
 Mat. 3. pšego ze nina czynic chcesz baranku grzechy swiata glai
 14. dzacy. Tys Panownikiem swiata wielkim/ ia sluga two-
 im lichym/ iam glos/ tys Slowo wieczne/ iam marszals-
 kiem a tys niebieskim Krolew/ iam żołnierz prosty/ tys
 Pan zastepow straszny: iam syn Zacharyasow podly/ tys
 Syn przedwieczny Boży: ia syn Elzbiety/ a tys Syn Pan-
 ny miedzy niewiastami blagoslawioney. Ale darmo sie
 tak omawiasz/ a tey sie złotey miary lezusa letasz. Now
 ty co chcesz Kaznodziejio z puszczy chwalebny Janie/ ne-
 gatywa poslow Kaplanskich zbyway/ Messyaszowych sie
 prerogatyw zarzekay/ do rzemyczkow sie iego trzewikow
 rzucay/ z Eliaszowego sie y Prorockiego Urzedu zdzieray:
 Ioan. 1. mow y tysiacroć: Non sum, non, non. przecies ty w
 21. oczach Anielskich wielki boć to Anielskie o tobie slowa:
 Luc. 3. Magnus erit coram Domino: przecies ty decysha Chry-
 16. stusowa Eliaszem/ Proroziem/ y wiekšym niź proroziem:
 przecies ty w cieie ludzkim Aniolem dziwnym/ przecies o
 tobie prawdy naywyzšey slowa iscić sie musza. Non sur-
 Mat. 11. rexit in ser natos mulierum maior Ioanne Baptista.
 11. *Nie powstał miedzy synmi ludzimi nad Krzcićciela Iana nikt
 wtekšy.*

Aby dobrze Anioł/ by dobrze sam Pan o tobie mi-
 ezal/ trudno Korcem iasna pochodnia mierzyć/ ledwie sie
 z donnu wychyć mozesz/ a iuż swiatu przyktadem nie-
 sychanym iasnieiesz/ ieszze chodziec nie dobrze mozesz/ a iuż
 sie z Wycyštym domem pojegnawšy z laszczka na puszcza
 idziesz/ y tam lat trzydzišci miedzy zwierzem dšikim w
 bogoz

25

Bogomyślności żyjeś / a w tak dziwny ostróżci żyjeś : miasto
sto ślat miekkich sieć wielbładzia ościska / miasto wymyśle Mat. 21
nych potraw koniki lesne / miasto słodkiego winá / zimna
zdrowa woda / miasto palacow puszcza / miasto posties
li ziemiá. Podźmyż grzesznicy wшыscy já rece sie wziawшы
dorego Pustelniká / podźmy / pátrźmy pilno iáko surowa
ná cielego włosienicá / iáko ćiećkie á długie posty / iáko
twarz wшыtká wybláda / wyschlá / iáko woty zapuszczo
ne Prorocćie ; á zdiwioшы sie tey dziećinie trzyletniey ná
puszczy / mowmy. **A** cóż tu czyniś namilśe dziećie / cze
mu ná puszcza zbiegáś / á przed ludźmi sie kryeś : dla cze
goż wjody surowość taká : cos przewinít Anyele Boży / że
tak potutowáć máś : co zá zabo e : co zá cudzołóstwá y
światókráctwá twoie : wiemy że ćie ięszce w żywoćie má
tki ten kłorema / Márśatkuieś poswiećil / wiemy jes ná
sie ięszce w nannioćie ciemnym żywotá mátki twoley po
kłonit / y ochotnikiemes sie ięszce przed láty ozwat. Ach
niebáczni ná dusę wáśe / Lowowiernicy / że sie wá to nie
chwytá sercá / á wiára sáma przebyć chcećie niebieskie
wrotá / choć głós Pánski w vшы wam mlórechi bñe. **A** di
ebus Ioannis Baptista vsque nunc regnum caelorum Mat. 11
vim patitur & violenti rapiunt illud. 12. **O**d dni Iana Krzće
ćielá áż do tad królestwo niebieskie gwałt ćierpi, á gwałto
wnicy porynáiaie. Ach grzesznicy ná głupstwo wáśe ! Kto
ś was taki iáko Jan Wielki / náđ kłorego miedzy ludźkiz
mi syny nie powstáł wiekśy : á náđ was śnadź nie powstáł
grzesnik wiekśy ; gośiej pokutá y odwagá Janowá. Jan
we trzech lećiech pokutowáć poczyna / á my y we trzydzię
ści niechćemy. **W**jody kiedykolwiek ná te świece iáśnie
goráiąca obroćmy dezy / á głós iego niech nám pojytecznie
przemknie vшы / niech przebiá do samey duszy. **Agi**

se poenitentiam, 'appropinquauit vobis regnum
caelorum. Pokutujcie, przybliżyło się nam
Krolestwo Niebieskie,
A M E N.

Biblioteka

Biblioteka Jagiellońska

std:0025972

